

IMENOVAN NOVI GLAVNI DIREKTOR PODJETJA

Centralni delavski svet je na svoji četrti redni seji dne 16. oktobra 1968 na podlagi določil statuta podjetja in na podlagi temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja ter na podlagi predloga razpisne komisije imenoval novega glavnega direktorja.

Za glavnega direktorja je imenovan tovariš Franjo Klinger, diplomirani metalurški inženir, doslej pomočnik direktorja investicijskega sektorja.

Za predlog komisije, da se za glavnega direktorja imenuje tovariš Klinger, je od 54-članskega centralnega delavskega sveta glasovalo vseh 42 navzočih članov ali 77,7% celotnega delavskega sveta.

Centralni delavski svet je sprejel tudi sklep, da ima tovariš inž. Klinger v času odsotnosti dosedanjega glavnega direktorja vse pravice in dolžnosti glavnega direktorja, to je vse pravice in dolžnosti, ki jih določajo statut in pravilniki podjetja ter razni zakoni v naši državni skupnosti. Uradno pa prevzame vodenje podjetja po izteku mandata dosedanjemu glavnemu direktorju, tj. s 1. januarjem 1969.

Centralni delavski svet je tudi sprejel sklep, da se dosedanjemu glavnemu direktorju tovarišu Dragu Čehu, dipl. ing., po razrešitvi določi drugo delovno mesto, ki bo ustrezalo njegovim sposobnostim, upoštevajoč njegovo zdravstveno stanje.

Letošnja druga krvodajalska akcija je bila uspešnejša od spomladanske, prijavilo se je večje število krvodajalcev, pa tudi novi so bili številnejši.

CINKARNA R

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

LETO XV.

CELJE, 15. NOVEMBRA 1968

STEVILKA 11

Potrjen nakup dvajsetih stanovanj

Centralni delavski svet je na predlog upravnega odbora sprejel sklep, da naše podjetje kupi dvajset stanovanj v stanovanjskem bloku LIT na Otoku III - G v Celju. Stanovanja gradi »Gradis«.

Kupili bomo naslednja stanovanja: eno eno in polsobno z 39,20 m² čiste stanovanjske površine, eno dvosobno s 56,46 m² čiste stanovanjske površine, devet dvosobnih s 53,53 m² čiste stanovanjske površine ter devet dvoipolsobnih stanovanj s po 53,98 m² čiste stanovanjske površine. Cena stanovanj je naslednja: enoipolsobno stane 60.100 N-din, dvosobno stanovanje v izmeri 56,46 m² stane 81.900 N-din, dvosobno stanovanje v izmeri 53,53 m² stane 77.700 N-din ter dvoipolsobno stanovanje s 53,98 m² stanovanjske površine stane 78.300 N-din.

Centralni delavski svet je sprejel tudi sklep, da se za na-

kup teh stanovanj najame pri Kreditni banki v Celju posojilo v višini 1.547.000,00 N-din z rokom vračila deset let in po 2% obrestni meri.

Poživitev mladinske organizacije

ORGANIZACIJA ZVEZE MLADINE V NAŠEM PODJETJU JE IZ LETA V LETO BOLJ PASIVNA. IZRAZITA NEDEJAVNOST TAKO VODSTVA ORGANIZACIJE KOT OSTALIH ČLANOV, JE POVZROČILA DEJANSKI RAZPAD TE ORGANIZACIJE, KI NE IGRA V PODJETJU NOBENE VLOGE.

Ta sestavek vsebuje le nekaj misli o vzrokih take neaktivnosti in o nalogah, ki jih

moramo rešiti, da poživimo organizirano delo mladih. Organizacija Zveze komunistov je na skupni delovni konferenci razpravljala o dejavnosti mladih in o potrebah po požitvi te dejavnosti. Sklep komunistov je eno od prvih določil akcijskega programa organizacije Zveze komunistov, ki določa, da je potrebno polno angažiranje vsakega komunista pri pomoči mladim. Priznati je treba, da neaktivnost mladih kaže na naše slabosti, predvsem na slabost komunistov, ki so dolžni sodelovati z mladimi in jih spodbujati ter jim pomagati pri delu. Čeprav je organizacija Zveze mladine samostojna družbenopolitična organizacija, pa gre pri njej le za nekatere specifičnosti, med katerimi so najvažnejša mladost in z njo povezana relativno majhna izkušnost, pomanjkanje idejnega znanja pri večini mladih in dejstvo, da so ljudje v teh letih v veliki meri usmerjeni v lastne probleme pri postavljanju osnov svoje eksistence itd. Delovanje na športnem področju, kjer so mladi v okviru sindikalne organizacije tekmovali na raznih srečanjih z ekipami iz drugih podjetij, oziroma so organizirali srečanja športnih ekip mladinskih organizacij ne more dovolj karakterizirati organizacije Zveze mladine kot družbenopolitične organizacije, ki ima svoje specifične naloge in širok program delovanja.

Dejavniki, ki do neke mere opravičujejo in pojasnjujejo neaktivnost mladih, med te sodijo zelo težki delovni pogoji, izmenjsko delo, oddaljenost kraja bi-

HVALA VAM ZA DAROVANO KRI!

V SOBOTO, DNE 5. OKTOBRA 1968 SMO IZVEDLI DRUGO LETOSNJO KRVODAJALSKO AKCIJO. PRIJAVILO SE JE 105 KRVODAJALCEV; STO PRIJAVLJENCEV JE DARovalo SKUPNO 31.710 MILILITROV KRVI, PET PRIJAVLENCEV ZARADI ZDRAVSTVENIH RAZLOGOV NI MOGLO ODDATI KRI.

Uspeh je bil lepši kot pri prvi letošnji akciji, vendar nas ni presenetil. Pravočasne priprave, za katere je poskrbel odbor sindikalnih podružnic in priza-

devanje obratovodstev, morajo roditi uspehe. To pot se je k oddaji prijavilo 23 novincev, ki so v Cinkarni prvič darovali kri. Poleg lepe količine zbrane krvi je to najlepši uspeh, saj so še vključili v vrsto krvodajalcev mladi ljudje, ki pravzaprav nadomeščajo tiste, ki odhajajo iz podjetja.

V jutranjih urah, ko je bil prihod krvodajalcev najštevilnejši, je postaja za transfuzijo krvi delala z okrepljeno ekipo. Čakanje je bilo kratkotrajno in so se krvodajalci lahko hitro vračali na svoja delovna mesta.

Vsem tovarišem in tovarišicam, ki so se nesebično udeležili te humane akcije v korist naših bolnih in ponesrečenih tovarišev, se moramo res najlepše zahvaliti. Vse priznanje in zahvala gre tudi obratovodstvu, ki so prijavljenim krvodajalcem omogočila oddajo krvi. Mnogo razumevanja in naklonjenosti je treba, da se organizira nemoten potek proizvodnje ob veliki izgubi delovnih ur 105 krvodajalcev.

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje na 2. strani)

Proizvodnja in produktivnost v oktobru

Oživitve gospodarske dejavnosti nasploh se znova odraža tudi v Cinkarni v povečanju proizvodnje v primerjavi s preteklimi meseci. Vrednost blagovne proizvodnje je bila povečana v primerjavi s septembrom tega leta za 5,63 odstotkov, v primerjavi z oktobrom preteklega leta pa celo za 9,81 odstotkov, ker je v tem mesecu preteklega leta že prišlo do občutne stagnacije. Zaradi povečanja proizvodnje v preteklih mesecih smo kljub stagnaciji, ki je še vladala v prvih mesecih, že presegle doseženo vrednost proizvodnje v razdobju januar-oktober preteklega leta za 0,55 odstotka.

V oktobru je porasla bruto proizvodnja v topilnici, proizvodnja cinkovega prahu, cinkovega belila, žveplene kisline, čašice za galvanske elemente, cinkove žice, žlebov in cevi, strešnikov, anilinskih barv, kromovega galuna, natrijevega sulfida, svinčevih oksidov, železne galice in voba barv.

Manjša pa je bila proizvodnja superfosfata zaradi okvar, ki jih povzročajo nenestružna distribuirana surovina, rektificirana cinka, litopona (nepredvideni remont) in kemolit plošč (zaradi preizkusnega obratovanja nove linije).

Mesečni izvozni plan v septembru ni bil dosežen, ker je kupec žveplene kisline ladjo, ki bi morala biti odpremljena v oktobru predisponiral na november, razen tega pa ni bila odpremljena predvidena količina cinkove pločevine.

Kumulativno je izvozni plan dosežen s 78,46 odstotka, zaostanek znaša torej 4,8 odstotka. V primerjavi s preteklim letom pa je vrednost izvoza večja za 8,6 odstotka; 75,5 odstotka vrednosti doseženega izvoza v tem razdobju je bilo prodanega na konvertibilno področje.

Proizvodnost dela je bila kumulativno v desetih mesecih povečana za 4,13 odstotka v primerjavi s istim razdobjem preteklega leta.

ELEKTRIKA NE SME BITI DRAŽJA

PRESEDSTVO CENTRALNEGA ODBORA SINDIKATA DELAVCEV INDUSTRIJE IN RUDARSTVA JUGOSLAVIJE JE RAZPRAVLJALO O POVIŠANJU CEN ELEKTRIČNE ENERGIJE IN O ODNOSU MED INDUSTRIJO, TRGOVINO IN POTROŠNIKI.

Mnogo je že bilo razprav in komentarjev v dnevnem tisku, radiu in na televiziji na temo: »elektrogospodarska skupnost zahteva povečanje cen električne energije«. Epilog te vsestranske in maratonske debate je sicer že dobil dokončno obliko z »NE«; toda je že tako, da smo mnogokrat bili priča odločnim in argumentiranim stališčem, ki jih je nato »nekdo« vendarle prerinil v Zvezo skupščino, nakar je bila stvar po hitrem postopku sprejeta. Torej predsedstvo je o tem problemu mnogo govorilo, saj bi ravno industrijo, kot največjega potrošnika električne energije, podražitev le-te najbolj prizadela. Poleg tega pa bi prizadela tudi življenjski standard več kot četrtine vseh zaposlenih v Jugoslaviji in to tistih, ki jim je osebni dohodek v zadnjih dveh letih najmanj naraščal ali pa se jem je v posameznih delovnih organizacijah in panogah, celo zmanjšal.

V uvodni besedi je sekretar centralnega odbora tovariš Cvetko PAUNOVIC med drugim poudaril, da so prešli od številnih delovnih organizacij in sin-

dikalnih vodstev argumentirane proteste zaradi predlagane podražitve. Udeleženci razprave pa so poudarili predvsem naslednje:

Janez DULAR, dipl. ing., predstavnik poslovnega združenja za energetiko iz Ljubljane, je dejal, da povsod v svetu (razen nekaj izjem) zbirajo sredstva za razširjeno reprodukcijo energetike na poseben način in ne s ceno električne energije. To je možno doseči z odvajanjem pri investicijskih dejavnostih, saj ravno novi potrošniki terjajo dobršen del povečane potrošnje. Seveda pa so možne tudi druge oblike, vendar v nobenem primeru zapopadene v ceni, kajti elektrogospodarstvo ni življenjsko zainteresirano na razširjeni reprodukciji in bi se ta sredstva porazgubila v razne sklade ter trošila v druge namene. Svojo diskusijo je zaključil z ugotovitvijo, da so v elektrogospodarstvu še velike notranje rezerve, ki naj jih izkoristijo z boljšo poslovnostjo in zlasti z večjo medsebojno povezanostjo.

Predstavnik občinskega odbora sindikata Reke tovariš Zvonko LOVRENCIC pa je dejal, da

ne moremo zahtevati vključevanja v mednarodno delitev dela v sferi industrije z zniževanjem cen in v elektrogospodarstvu s povišanjem cen. Nujno je, da družba nad monopolnimi proizvajalci, in to je elektrogospodarstvo, obdrži kontrolo, saj si celo kapitalistični svet ne more dovoliti na tem področju stihije ali celo zasebne iniciative, čeprav ni vse elektrogospodarstvo v državni lasti. Ob tem pa moramo še upoštevati, da kot vsako leto, tudi prihodnje računamo na povečanje stanarin, kar bo že itak boleč poseg v življenjski standard zaposlenih. Postavlja se načelno vprašanje: do kam se lahko bremenimo delavcev zasebni (družinski) proračun, saj smo poleg podražitev življenjskih potrebščin, transportnih in obrtnih uslug ter podobno, že tako močno načeli delavčev življenjski standard, da se je del teh ljudi znašel na življenjskem minimumu. Na koncu pa je diskutant iz Reke še poudaril, če se elektrogospodarstvo združi in organizira avtomatsko in centralno distribucijo na vsem jugoslovanskem in mednarodnem področju, da samo s tem prihrani letno deset milijard dinarjev, kar predstavlja dve milijardi več, kot pa bi to dosegli s predlagano podražitvijo. Tudi drugi so menili, da je nujno treba pritiskati na elektrogospodarstvo, da poišče rezerve najprej »doma«, kakor se to zahteva od industrije že nekaj let, in šele nato lahko terjajo družbeno intervencijo, to je povišanje cen.

Pomočnik sekretarja za gospodarstvo ZIS tovariš BRKIĆ je dejal, da sploh še ni proučeno, kakšne posledice bi nastale v posameznih delovnih organizacijah, panogah in v celotni industriji, če bi prišlo do podražitve električne energije. Poudaril je tudi, da je do leta 1970 za elektrogospodarstvo zagotovljeno dovolj sredstev za razširjeno reprodukcijo v okviru plana. Gre torej za vprašanje, kako zagotoviti sredstva po 1970. letu.

Predsedstvo je v zvezi s tem sprejelo naslednje sklepe:

— Podaljša se veljavnost posebnih ukrepov v prehodnem obdobju, ki jih vsebuje »osnovni zakon o elektrogospodarstvu po 31. decembru 1968«. Za morebitne težave je treba najti druge rešitve.

— Glede režima cen je treba odločiti, da bodo veljale sedanje cene tako v prenosni, kot v distributivni mreži; s tem, da prve predpisuje ZIS in druge RIS.

— V zvezi s sistemom tarif pa je predlagano:

Poživitev mladinske organizacije

(Nadaljevanje s 1. strani)

vanja od podjetja, majhno število mladincev in angažiranost v gospodinjstvu ter drugi, ne smejo biti odločilni pri aktivnosti organizacije Zveze mladine.

Ker se danes sprašujemo, zakaj mladi ne vstopajo v Zvezo komunistov, zakaj ni v samoupravnih organih in vodstvih sindikalne organizacije ter Zveze komunistov več mladincev in podobno, nam ni težko odgovoriti. Vzrok je predvsem v tem, ker z mladimi nismo dovolj sodelovali, ker nismo skupaj z njimi poiskali takih metod in oblik dela, ki bi jih pritegnile k dejavnosti, nikakor pa ni vzrok v tem, ker bi mladina sama ne imela interesa za to.

V sedanjem času moramo izvršiti dve osnovni nalogi.

Organizirati moramo mladinsko konferenco, na kateri bodo udeleženci izbrali novo mladinsko vodstvo, oblikovali in sprejeli svoj program dela in postavili take oblike organiziranja, ki bodo omogočale široko vključevanje in aktivnost članov.

Druga naloga pa ima trajni pomen in vsebuje izdelavo najprimernejših metod za sprejem mladih v Zvezo komunistov.

Kakor zavračamo vsako kampanjsko sprejemanje novih članov, kjer zastopuje le privolitev kandidata, tako tudi ne

smemo dopustiti, da ostanejo za služni in aktivni člani kolektiva, ki so na delovnih mestih in drugod pokazali pridnost in aktivnost, zunaj vrst organizacije Zveze komunistov. Njihova vključitev lahko le pozitivno vpliva na dejavnost Zveze komunistov, ki bo svojo vodilno vlogo zadržala le z vztrajnim delom med ljudmi in obnavljanjem svojih vrst z novimi, predvsem mladimi člani, ki s svojimi dejanji kažejo, da so praktično že sprejeli politiko Zveze komunistov.

Kakršnakoli je že pripravljenost mladih za delo v organizaciji Zveze mladine, pa vendar ne smemo misliti, da bo dejavnost takoj zaživela. Potrebno bo mnogo truda vodstva mladinske organizacije, pomoči drugih družbeno-političnih organizacij, podpore vodstva podjetja, posameznih sektorjev in vodstev obratov, da se sprejete oblike dela utrdijo in dobijo svoj vsebinski smisel.

Katere oblike dela so najprimernejše za prvo obdobje ponovne angažiranosti mladinske organizacije in v kolikšni meri se bodo uresničile, je vprašanje, na katerega danes ne moremo odgovoriti, pač pa bodo na njega odgovorili člani na skupnem sestanku, oziroma v kakršnih drugih oblikah dogovorov.

Hvala vam za darovano kri!

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kot priznanje vedno objavljamo tudi imena krvodajalcev. Pri tej akciji so darovali kri naslednji tovariši in tovarišice (v oklepaju poleg imena je število dosedanjih odvzemov):

(3), Vinko Androvčec (1), Suljo Majković (7).

Pražarna: Ivan Dragičević (1), Anton Kamenšek (10), Karl Salobir (10), Henrik Feldin (1), Alojz Bobek (1), Simon Jerenec (2).

Soli in pigmenti: Franc Dečko (17), Alojz Kunst (9), Viktor Bračko (15), Miran Krumpak (12), Franc Požanel (5).

Litopon: Alojz Blažič (5).

Umetna gnojila: Franc Grobelšek (2), Ivan Strahovnik (4), Jože Bebernik (7), Ivan Trnovšek (4), Franc Lupše (5), Alojz Kozar (7), Ludvik Matuš (7), Ivan Lesjak (2), Stanko Glažar (2), Karl Feguš (18).

Grafika: Marija Kalafatič (3).

KEMIJA II.: 2 odvzema. Martin Mlakar (7), Jože Lajler (5).

Gradbeni obrat: Anton Pepelnak (2), Alojz Žnider (10), Martin Šalej (12), Mihael Turnšek (2), Marjan Kavka (8), Viktor Graber (4).

KOMERCIJALNI SEKTOR: 10 odvzemov in 1 zdravniško odklonjen prijaviteljec.

Skladišče metalurgije: Ludvik Rebernik (7).

Skladišče kemije I: Ivan Turšek (5), Drago Vdovič (8).

Transport: Jože Martinuč (6), Ciril Laubič (9), Ivan Trobič (8), Ludvik Gorjup (7), Rudolf Ob-

Vsak krvodajalec je bil zdravniško pregledan

METALURGIJA: 26 odvzemov in 1 zdravniško odklonjen prijaviteljec.

Topilnica: Jakob Hliš (2), Nikola Milojevič (11), Marko Ivatič (3), Drago Čudovan (19), Jože Antlejš (9), Ivan Strmšek (9).

Keramika: Franc Voršnik (10), Ivan Ferline (18), Ivan Mužar (4).

Cinkovo belilo: Štepan Gelencir (4).

Pliharna: Franjo Tanko (1), Ivan Brečko (5).

Obratna pisarna: Rudi Planinšek (5).

PREDELOVALNI OBRATI: 16 odvzemov in 1 zdravniško odklonjen prijaviteljec.

Valjarna: Stanko Vidovič (8), Marjan Templak (8), Ferdo Gobec (8), Franc Strašek (4), Filip Polavder (4), Vlado Pernek (9), Anton Anderluh (6), Ludvik Petek (8), Avgust Kolšek (8), Ivan Klavžar (2), Jakob Lešnik (5), Anton Rupert (10), Slavko Kalafatič (6), Stefan Vengust (6), Martin Šostarič (1), Franc Kostomal (4).

KEMIJA I: 17 odvzemov in 1 zdravniško odklonjen prijaviteljec.

Tudi Ivana Turnška lahko štejemo med redne krvodajalce

VZDRŽEVALNI OBRATI: 23 odvzemov.

Strojni obrat: Martin Majer (17), Jožef Tratnik (3), Bogomir Ovtar (4), Friderik Sotošek (3), Matevž Zlender (8), Marjan Špes (1), Ivan Tomažič (7), Marjan Cimerman (9), Boris Del-Negro (19).

Elektro obrat: Milan Seničar (2), Božidar Ševšek (2), Viktor Vervega (1), Franc Tratnik (3), Ivan Podergajs (5), Vili Hladin (6), Anton Hohnjec (5), Slavko Turnšek (4).

lak (4), Peter Stefanec (4), Ignac Šeško (8).

FINANČNI SEKTOR: 2 odvzema in 1 zdravniško odklonjen prijaviteljec. Anica Konec (7), Aleksander Rojnik (9).

KADROVSKI SEKTOR: 2 odvzema. Slobodan Stojković (19), Ivan Špes (22).

VARNOSTNI SEKTOR: 2 odvzema. Ivan Mohorko (5), Ivan Špeglič (9).

Občinski odbor Rdečega križa bo objavil posebno zahvalo po radiu in v »Celjskem tedniku«.

I. Svetličič

Mihael Turnšek se je to pot drugič odzval tej akciji

Nova zveplena kislina: Simon Petkovski (17), Peter Vindér (13), Alojz Podgrajšek (6).

PIK: Franc Teršek (10).
Raffinacija: Stjepan Djukes

Anton Anderluh je že šestič daroval kri

Dopisujte
v
CINKARNAR

ELEKTRIKA SE NE SME PODRAŽITI

[Nadaljevanje z 2. strani]

a) da se začasno odbrzi sedanji sistem, dovoljene pa bi bile manjše in nujne korekcije;

b) da se je treba takoj lotiti proučevanja novega tarifnega sistema, ki bi dolgoročneje veljal in bil uporaben v vsej Jugoslaviji ter bi predstavljal sporazum in obojestransko odgovornost tako proizvajalca kot potrošnika (to, zadnje, sedaj ni primer - opomba avtorja).

- Zvezna gospodarska zbornica naj izpolni obveze in do konca leta izdela (osnutek je že narujen) uzance za nakup in prodajo električne energije. Ta pomankljivost dela sedaj velike težave.

- Zvezni sekretariat za gospodarstvo naj čimprej predpiše tehnične pogoje za dobavo električne energije.

- V letu 1969 ne sme biti povečana cena električne energije za nobeno kategorijo potrošnikov. V ta namen si je treba prizadevati za večjo medsebojno povezanostjo in ekonomsko integracijo ter urediti sistem za financiranje razširjene reprodukcije.

Ob zaključku pa bi opozorili na petletni perspektivni razvoj, na intencije reforme in obljube z najvišjih vrhov, da se bo premaknila razdelitev nacionalnega dohodka v korist gospodarstva. Zal pa so ugotovitve posevsem drugačne. V letošnjem letu smo bili priča povečanemu carinam (ki jih je sicer zahtevala industrija, vendar sredstva niso šla za stimulacijo izvoza), povečanemu davku na energetska goriva v višini 39% (tudi za široko potrošnjo v manjšem odstotku), povečane so bile tarife za osebni in tovorni promet itd. To so vse delne rešitve, ki kot bumerang tepejo znova in znova že »tepene«. Prepričan sem, ko sem bil ob glasovanju za reformo, da dejal nek zvezni poslanec, »da bomo reformo uspešno izvedli, le če bomo vsi pod enakimi pogoji prispevali družbeno-ekonomskemu napredku in, če bomo razne vrste potrošnje uskladili z našimi zmogljivostmi. Ne moremo pa trošiti kot ekonomsko najbolj razvite dežele ob ustvarjalnih sposobnostih neke komaj razvijajoče se dežele - mislim predvsem na strukturalnost gospodarstva in njeno sposobnost vključevanja v mednarodno gospodarsko skupnost.«

Drugi del seje je bil posvečen odnosom med industrijo, trgovino in potrošnjo ter poročilom o odnosih med našimi sindikati in sindikati Nemčije, Francije, Švedske in še nekaterih drugih dežel, kjer so na njihovih kongresih sodelovale naše delegacije.

Brez dvoma so člani predsedstva najbolj zanimala stališča, ki naj bi bila sprejeta glede po-

ložaja trgovine in odnosa proizvodnja - potrošnik. Gradivo, ki je bilo pred sejo posredovano vsem članom, je bilo sicer dobro sestavljeno in dokumentirano, vendar je večina imela občutek, da komentarji niso v prid industriji in bistvu problema, to je položaja trgovine na relaciji proizvodnja in potrošnja. Ravno zato je bilo sprejeto stališče, da je treba o tem vprašanju razpravljati na posebni seji. Preden pa bi o tem obširneje razpravljali, je treba rešiti še nekatera načelna vprašanja, in sicer:

- sistem cen za domače in uvoženo blago (proste in kontrolirane cene);

- vpliv monopolov na trg in zlasti v sferi trgovine;

- kreditni sistem in v zvezi s tem problem zalog;

- poslovni riziko, ki ga naj ne nosi samo proizvodnja, temveč tudi trgovina na solidarni osnovi;

- rešitev ključnega vprašanja, ki je v odločitvi ali naj velja sistem marž ali rabata in v zvezi s tem vprašanja, da je najbolje prodajati le drago blago in ne cenejšega;

- v investicijski politiki trgovine najti opravičljivo usmerjenost predvsem v estetski izgled prodajnih in upravnih prostorov in manj v modernizacijo in povečanje skladiščnih zmogljivosti;

- in končno kakšen naj bo položaj zlasti uvozno-izvozne trgovine ter takoj za njo trgovine na veliko.

V obravnavi so bila poudarjena ta in še nekatera druga vprašanja, saj je imela trgovina v letu 1967 na področju Jugoslavije za 16,7% višje osebne dohodka v prodaji na drobno, prodaja na veliko celo za 23% večje, kot pa v vsem ostalem gospodarstvu. Že samo to dovolj zgovorno pove, da si je trgovina kot posrednik neopravičeno prisvajala del rezultatov dela večine proizvajalcev in na drugi strani nepošteno navijala cene v škodo potrošnikov. Tu pa seveda še nismo govorili o skladih skupne potrošnje, iz katerih se financira družbeni standard zaposlenih in cela vrsta ugodnosti, ki lahko iz tega rezultirajo. O trgovini bo torej nujno treba resno spregovoriti, kar je za daljšo perspektivo tudi v interesu trgovine same, kajti sedanji diskriminacijski odnosi bi lahko imeli težke politično-ekonomske posledice. Te bi prej ali slej čutili tudi vsi delavci, ki delajo na področju blagovnega prometa.

Lu - Bo

Ograja okoli našega skladišča bo kmalu dobila dokončno podobo, saj bo pleskanje kmalu končano

Plačilo zobozdravstvenih storitev

Kaj in koliko moramo plačati, če se odločimo za obisk v zobni ambulanti

MNOGIM PACIENTOM, KI PRIHAJAJO V ZOBNO AMBULANTO, NISO ZNANI PREDPISI O PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH PACIENTA PRI ZDRAVLJENJU ZOB IN PRI NAMESTITVI PROTETIČNIH NADOMESTKOV, TAKO PROTEZ KOT MOSTIČKOV. ZARADI TEGA BOMO BRALCE PODROBNEJE SEZNANILI Z NJIMI.

Vsak pacient mora imeti ob prihodu v zobno ambulanto potrjeno zdravstveno knjižico, kar je dokaz, da je v delovnem razmerju. Isto velja seveda tudi za svojce. Upokojeanci Cinkarne pa morajo prinesiti tudi zadnji odrezek od nakazane pokojnine in osebno izkaznico.

Zdravljenje zob in ruvanje je še vedno brezplačno, eno četrtino zneska pa je treba plačati za vse plombe in čiščenje zobnega kamna. Plomba na eni ploskvi stane 260 starih dinarjev, na dveh ploskvah pa 320 starih dinarjev. Čiščenje zobnega kamna na obeh zobnih lokih stane 290 starih din, rentgen pa 115 starih din.

Za vsa protetična dela, to so krone, mostički in proteze je treba plačati 25% od celotnega zneska, ki ga določa odobrena tarifa. Tako stane ena proteza okoli 6000 S-din, krona 1500 S-din, člani po 1120 S-din; kovino je treba plačati posebej, in sicer auropal (siva) 265 S-din za gram, zlato, ki ga da ambulanta,

pa 965 S-din za gram. Kdor prinese zlato sam, mu ambulanta vrne 790 S-din za gram.

Zdravljenje mehkih delov v ustni votlini je brezplačno. Tudi predšolski in šoloobvezni otroci imajo vsa dela, tudi protetična, popolnoma brezplačno. Isto velja za dijake srednjih šol in visokošolce, če so zavarovani po starših in če se redno šolajo, oziroma za visokošolce, ki redno opravljajo izpite, določene kot pogoj za vpis v višji letnik. Visokošolci morajo imeti posebej potrjeno o opravljenih študijskih pogojih, na podlagi katerega izda Zavod za socialno zavarovanje potrjeno, da so upravičeni do teh storitev pod omenjenimi pogoji.

To obvestilo objavlja ambulanta zato, ker mnogi pacienti ne razumejo, da smo vsi delavci v ambulantah prav tako vezani na predpise, ki se jih moramo striktno držati, če nečemo, da nas zadene zakon o državnih uslužbencih v zdravstvenih zavodih.

P. Kušar

POVEČANO ŠTEVILO TOČK KURJAČEM PARNIH KOTLOV

CENTRALNI DELAVSKI SVET JE NA PREDLOG OBRATOVODSTVA ENERGETIKE IN NA PREDLOG UPRAVNEGA ODBORA SKLENIL POVEČATI ŠTEVILO TOČK DELAVCEM, KI DELAJO NA DELOVNIH MESTIH KURJAČEV PARNIH KOTLOV, IN SICER OD DOSEDANJIH 640 NA 750 TOČK.

To je utemeljeno s tem, da je zelo malo delavcev s tem poklicem; za to delovno mesto je namreč zahtevano, da ima dela-

vec, ki hoče posluževati parni kotel, poleg kvalifikacije kvalificiranega ključavničarja še tri leta prakse na tem delovnem mestu in ustrezen izpit posluževalca parnega kotla.

Centralni delavski svet je nadalje sklenil, da ima kvalificirani ključavničar oziroma kurjač parnega kotla na ročno kurjenje, ki zaradi potrebe dela že dela na omenjenem delovnem mestu, seveda pod nadzorstvom, nima pa še izpita izprašanega kurjača parnih kotlov na mehansko kurjenje, postavko izprašanega kurjača, to je od 660 točk z 12-odstotnim odbitkom.

Ključavničar K3, ki se je odločil za poklic posluževalca parnih kotlov, ima v času stažiranja pri kotlih osebni dohodek K3 ključavničarja.

Centralni delavski svet je sklenil, da se za nadzornika posluževalcev parnikotelnih naprav ustanovi novo delovno mesto imenovano skupinovodja posluževalcev parnih kotlov. To delovno mesto je ocenjeno z 840 točkami.

Skupinovodja bo posluževal eno kotlarno kot vsi drugi posluževalci s tem, da bo imel v svoji izmeni zaposlene stažiste in bo odgovoren za njihovo praktično šolanje.

Najmanj dvakrat v izmeni bo moral obiskati tudi ostale kot-

larne, posebno tiste, v katerih delajo še neizprašani posluževalci, to so posluževalci pod nadzorstvom. Med obiskom drugih kotlarn bo moral pregledati vse naprave in kontrolirati kvaliteto napajalne vode. Ta pregled je izredno pomemben za obratovanje vseh naprav in za osebno varnost posluževalca. Vse svoje ugotovitve bo moral vpisati v raportno knjigo, po možnosti pa ukrepati sam ali dati navodila za odpravo manjših okvar na napravah. V popoldanskem ali nočnem času bo moral kontrolirati tudi delo v kompresorski postaji in črpališču na Hudinji. Namen kontrole je isti kot v kotlarnah. Voditi bo moral tudi stalno evidenco zalog goriva, soli in apna. Odgovoren bo za požarnovarnostne ukrepe pri vskladiščanju goriva.

Pri svojem delu je obvezen upoštevati predpise iz Uradnega lista SFRJ, kakor tudi vsa tehnična navodila in zahteve zakona o varstvu pri delu in osebno varnost v vseh kotlarnicah. D. Murovič

Sprememba prebivališč

Zaradi izpopolnitve evidences volilnih upravičencev z območja občine Celje poziva oddelek za splošne zadeve vse občane, ki so od zadnjih volitev aprila 1967 dalje spremenili naslov stanovanja, da so na osnovi zakona o evidenci stalnega prebivališča občanov dolžni prijaviti vsako spremembo naslova stanovanja v roku 8 dni. Vse spremembe je treba prijaviti pri oddelku za splošne zadeve Trg svobode št. 9, soba 82.

Skupščina občine Celje
oddelek za splošne
zadeve

Najmanjši osebni dohodek

Centralni delavski svet je potrdil predlog odbora sindikalne organizacije našega kolektiva in sprejel sklep, da najmanjši zagotovljeni osebni dohodek, ki ga dobi delavec v našem podjetju za 208 opravljenih delovnih ur, ne sme biti manjši od 520,00 din. Delavcem, katerih osebni dohodek bi bil manjši, pa bo izplačana razlika do tega zneska.

Zaradi tehnike obračunavanja in knjiženja osebnih dohodkov pa te razlike ne bo mogoče obračunavati v tekočem mesecu, ampak bo izplačana v naslednjem mesecu z osebnim dohodkom za tisti mesec.

Tisti delavci, ki bodo neopravičeno izostajali in delavci v bolniškem staležu, ki ne bodo imeli priznane stoodstotne hrarine, do tega dohodka niso upravičeni.

V soglasju s 116. členom pravilnika o delitvi osebnih dohodkov velja ta sklep od 1. oktobra 1968 dalje.

Sodelujte v Cinkarnarju

PRIPRAVE NA REDNE KONFERENCE SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Na razširjeni seji odbora sindikalne organizacije, udeležili so se je tudi predsedniki sindikalnih podružnic, so sklenili, da bodo letne konference v sindikalnih podružnicah izvedene najpozneje do 23. novembra, občni zbor naše sindikalne organizacije pa v prvi polovici decembra.

Letošnje redne letne konference naj ne bi bile zgolj formalni sestanki z minimalno udeležbo, ali pa s tako skromno, da bi bila celo vprašljiva sklepčnost. V zadnjem obdobju je naš kolektiv prestal temeljito preizkušnjo, saj nas je doletela enaka usoda, kakor vsa podjetja, ki spadajo v bazično industrijo. Taka težka gospodarska situacija je verjetno tudi povzročila pasivnost oziroma nezainteresiranost za vsako družbeno-politično delovanje in nezadovoljstvo. Tako stanje nikakor ne smemo stopnjevat in čakati, da bo kakršnakoli rešitev prišla sama od sebe, kajti vodstvo kakršnekoli družbenopolitične organizacije ne bo moglo veliko narediti brez sodelovanja in podpore večine članov organizacije. Čas bi že bil, da prenehamo z »zavogalnimi« razpravljanjem, ampak povejmo to, kar nas teži, javno.

Letne konference sindikalnih podružnic, bi lahko bile zelo uspešne, saj je dovolj problemov, o katerih bi se morali odkrito pogovoriti. Pri ocenjevanju dosedanjega dela, ni potrebno, da bi se izgovarjali z že znanimi in nekoliko obrabljenimi frazami, temveč bodimo toliko samokritični in povejmo,

da je vsak izmed nas nekoliko kriv te nedejavnosti. Opustimo staro navado, da veliko razpravljamo o majhnih, nebitvenih zadevah, pri razpravi o večjih problemih pa molčimo, kakor da se nas sploh ne tičejo.

Čprav je lažje kritizirati, kakor delati, se moramo zavedati, da kritiziranje še nikoli ni rodilo uspeha, temveč le nesoglasje, neenotnost in nezadovoljstvo.

REZULTATI ANKETE

V prihodnji številki »Cinkarnarja« bomo objavili rezultate, ki jih je pokazala naša anketa med člani kolektiva, in sicer kaj menijo o varčevanju, o naši hranilni službi in podobno. Čeprav je bilo sprva veliko zanimanje za anketo, nismo prejeli toliko anketnih listov, kolikor smo pričakovali.

Objavili bomo tudi izid žrebanja vseh anketnih listov, na katerih so anketiranci napisali številko osebne izkaznice.

Priznanje povečanja delovne dobe

Zadnji rok za vložitev zahtevka
31. december

Opozarjamo vse tiste upokoјence, ki so po 15. maju 1945 delali najmanj pet let, oziroma delovni invalidi, ki so delali najmanj tri leta na delovnih mestih v topilnici kot topilci ter na delovnih mestih v aglomeraciji, v miniju in pri varjenju svinca, da je zadnji rok za vlaganje zahtevkov za priznanje povečanja delovne dobe 31. december 1968. Zahtevke naj vložijo tudi družinski upokoјenci tistih zavarovancev, ki so delali na navedenih delovnih mestih.

Natančna navodila oziroma pojasnila dobite v oddelku za socialno zavarovanje v Cinkarni.

Spremembe temeljnega zakona o ugotavljanju in delitvi dohodka

(Nadaljevanje)

UGOTAVLJANJE DOHODKA

Dohodek ugotavlja samostojna organizacija združenega dela tako, da odbija od celotnega dohodka materialne stroške poslovanja oziroma dejavnosti in amortizacijo.

Celotni dohodek samostojne organizacije združenega dela je vrednost, ki jo je ta dosegla s svojim poslovanjem. Za vrednost, ki jo je samostojna organizacija združenega dela dosegla s poslovanjem, se štejejo poleg vrednosti prodanega blaga in opravljenih storitev (fakturirana realizacija) tudi vsi drugi dohodki, ki jih je organizacija dosegla s svojim poslovanjem: dohodki po pogodbi o združitvi sredstev za skupno poslovanje; obresti od posejnih sredstev oziroma obresti, zara-

čunane od vrednosti na kredit prodanega blaga oziroma na kredit opravljenih storitev; obresti od naloženih sredstev in od sredstev, vloženih v kreditni sklad banke; vrednost blaga lastne proizvodnje in lastnih storitev, uporabljenih za lastne investicije ali za druge namene, ki imajo značaj končne potrošnje; vrednost drugim brezplačno danega blaga oziroma brezplačno opravljenih storitev, kot tudi drugi dohodki, razen dohodkov, ki jih je treba po posameznih predpisih vložiti v sklade ali v druga posebna sredstva samostojne organizacije združenega dela. V celotni dohodek samostojne organizacije združenega dela se všteta tudi vrednosti, ki so bile dosežene z drugimi samostojnimi organizacijami združenega dela v sestavi iste delovne organizacije (interna realizacija). Davek od prometa blaga na drobno, ki ga je samostojna organizacija združenega dela zaračunala pri prodaji blaga, se ne všteta v njen celotni dohodek.

Za materialne stroške poslovanja samostojne organizacije združenega dela — nadalje podjetja, se štejejo stroški, ki so bili potrebni za doseg celotnega dohodka, razen amortizacije in izdatkov, ki se po tem ali po kakšnem drugem zakonu nadomeščajo iz dohodka ali iz skla-

da in drugih posebnih sredstev podjetja. Amortizacija se obračunava v skladu s predpisi o amortizaciji osnovnih sredstev delovnih organizacij.

Materialni stroški poslovanja in amortizacije se nadomeščajo iz celotnega dohodka z zneski, ki se nanašajo na poslovanje, iz katerega je bil dosežen celotni dohodek. Podjetje lahko odloči, da bo posamezne materialne poslovne stroške, ki niso odvisni od obsega poslovanja, in amortizacije v celoti nadomestilo iz celotnega dohodka, izračunanega za obračunsko poslovno dobo, v kateri so stroški nastali.

Dohodek, ki ga doseže v posameznem poslovnem letu, ugotovi in razdeli podjetje za letnim zaključnim računom v skladu s statutom in zakonom. Razporejeni dohodek sme uporabiti le v mejah razpoložljivih sredstev. Poslovne rezultate, ki jih doseže med letom, ugotavlja podjetje s periodičnimi obračuni v skladu z zakonom in s statutom. Dohodek, ki ga ugotovi s periodičnim računom, sme podjetje uporabljati za obratna sredstva, vendar pa ga ne sme razporejati v sklade in ne vlagati v osnovna sredstva, če ni v zakonu drugače določeno.

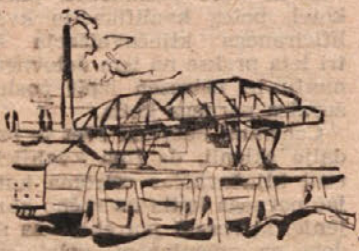
DELITEV DOHODKA

Podjetja razporejajo dohodek na del, namenjen za razširitev materialne osnove dela, všteti tudi del, namenjen v njihove rezervne sklade in na del, namenjen za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi. Prispevki za proračune, za socialno zavarovanje in za druge skupne potrebe, ki jih delovni ljudje ne zadovoljujejo v podjetju, se smejo plačevati samo iz osebnega dohodka (bruto osebnega dohodka), če ni v zakonu drugače

določeno. Delovni ljudje v podjetju lahko določijo, da bodo iz dohodka krili posamezne izdatke za družbene službe ali iz dohodka dajali taka sredstva po samoupravnih sporazumih z organizacijami, ki opravljajo omenjene dejavnosti. Če so z zakoni določene obveznosti, ki jih morajo dajati podjetja iz dohodka za družbene potrebe (zakonske obveznosti: prispevki, davki in druge davščine), tedaj mora biti v takem zako-

nu določen tudi način njihovega izvrševanja. Pri tem so družbeno politične skupnosti dolžne višino takih obveznosti vskladiti s splošnimi gibanji v gospodarstvu.

Samostojna organizacija združenega dela krije in nadomešča iz dohodka obresti za kredite in povračila za druge bančne posle, zavarovalne premije, obveznosti iz dohodka iz naslova združitve sredstev za skupno poslovanje ter druge pogodbene obveznosti, ki se po zakonu krijejo iz dohodka.

Iz poslovnih sredstev, s katerimi razpolaga, všteti tudi sredstva, pridobljena s kreditom, če ni v kreditni pogodbi drugače dogovorjeno, sme podjetje na račun dohodka, ki ga je pridobilo: izplačevati delavcem akontacije osebnih dohodkov, plačevati tekočo skupno porabo delavcev, ki nima značaja investicijske potrošnje in plačevati pogodbene in zakonske obveznosti, ki se krijejo ali nadomeščajo iz dohodka. Od zakonskih obveznosti, obresti za kredite in povračila za druge bančne posle, zavarovalnih premij, obveznosti iz naslova združitve sredstev za skupno poslovanje ter drugih zakonskih obveznosti in od delavcem izplačanih akontacij osebnih dohodkov, mora biti iz dohodka nadomeščen najmanj tisti del, ki se nanaša na poslovanje, iz katerega je bil dohodek dosežen.

V splošnem aktu določi podjetje osnove in merila, po katerih razporeja doseženi dohodek na sredstva za razširjanje materialne osnove dela in na sredstva za zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi. S splošnim aktom določi podjetje osnove in merila, po katerih so delovni ljudje deležni delitve sredstev za zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb.

Da bi moglo spoznavati rezultate svojega poslovanja in si zagotavljati elemente za delitev dohodka, spremlja podjetje gibanje vseh elementov, ki vplivajo na doseganje celotnega dohodka, ter v ta namen evidentira zlasti: stanje, vire in uporabo vseh sredstev, dohodke in osnove zanje, materialne stroške poslovanja in amortizacijo ter dohodek in osnovne elemente za njegovo delitev in dohodek. Posebni zvezni zakon dolo-

ča načela, po katerih vodijo samostojne organizacije — podjetja knjige, in minimum enotnih računov, ki jih morajo voditi v svojem knjigovodstvu.

Če podjetje ne doseže po zaključnem računu toliko dohodka, da bi moglo iz njega nadomestiti izplačane akontacije osebnih dohodkov in poravnati minimalne osebne dohodke, obračunane za poslovno dobo, za katero ni izplačalo akontacij osebnih dohodkov, sredstva, izplačana za tekočo skupno porabo delavcev, ki nima značaja investicijske potrošnje, ter pogodbene in zakonske obveznosti — od vsega del, ki se nanaša na poslovanje, iz katerega je bil dohodek dosežen — se šteje, da je poslovalo z izgubo. Če podjetje iz svojega dohodka po zaključnem računu, ki ga je izračunalo na podlagi materialnih stroškov poslovanja in amortizacije, obračunane po predpisanih stopnjah — od vsega znesek, ki se nanaša na poslovanje, iz katerega je bil dosežen celotni dohodek — ter iz sredstev, ki jih ima v svojem rezervnem skladu, ne more nadomestiti poleg pogodbene obveznosti iz dohodka in minimalnih oseb-

nih dohodkov delavcev ter zakonskih obveznosti — od vsega del, ki se nanaša na poslovanje, iz katerega je bil dosežen dohodek — je oproščeno tega, da bi moralo izločiti in nadomeščati iz dohodka sorazmeren del vseh zakonskih obveznosti — glede tistega dela, ki se nanaša na poslovanje, iz katerega je bil dosežen dohodek — kolikor ji omenjenih sredstev manjka.

Podjetje, ki je poslovalo z izgubo, mora sestaviti svoj sanacijski program, v katerem predvidi, kaj bo ukrenilo za odstranitev vzrokov, ki so pripeljali do izgube, ter do kdaj in na kakšen način bo v naslednjem obdobju nadomestilo potrošene, pa še nekrite izdatke.

Proti podjetju, ki ne sestavi sanacijskega programa ali ne izkaže verjetnost, da bo v naslednjem obdobju iz celotnega dohodka oziroma iz dohodka nadomestilo omenjene izdatke ali pa sprejetega sanacijskega programa ne izvršuje, kot tudi proti podjetju, ki ne pokriva pogodbene obveznosti in minimalnih osebnih dohodkov ter zakonskih obveznosti po zaključnem računu, so dopustni z zakonom predvideni ukrepi.

(Nadaljevanje prihodnjic)

KAKO SE REŠUJEJO STANOVANJSKA VPRAŠANJA?

Prejeli smo pismo člana našega kolektiva, v katerem nas prosi, da bi objavili odgovor na njegova vprašanja. Za pojasnilo smo zaprosili šefa oddelka za družbeni standard tovariša Ivana Svetličiča.

Živim v zelo slabih stanovanjskih razmerah, zato sem že pred nekaj leti vložil prošnjo za dodelitev stanovanja. Sem KV delavec z enajstimi leti delovnega staža v podjetju, sin v NOB padlih staršev, poročen in imam enega otroka, ki nepristano boleha in živim v eni sami sobi. Vendar kljub takšnim razmeram moja prošnja za dodelitev stanovanja ni bila rešena. Zato me zanima, po kakšnih kriterijih se dodeljujejo stanovanja delavcem. Ker pa moj primer ni osamljen, bo to pojasnilo verjetno zanimalo še ostale bralce.

O stanju stanovanjskega problema sem se želel informirati pri referentu za stanovanjska vprašanja, pa sem dobil od tovarišice, ki dela na tem oddelku dokaj nenavaden odgovor, ki ni ustrezal tovariškemu odnosu delavca do delavca, niti mi ni popolnoma jasno njeno tolmačenje kriterija o delitvi stanovanj, češ, da delavci ne pridejo v poštev in da ima prioriteto strokovni kader.

Takšen način reševanja stanovanjskega problema, pa mislim, da ne ustreza v socialističnih družbenih razmerah, da bi se pri dodeljevanju stanovanj zapostavljalo delavce in se daje prioriteta samo strokovnemu kadru, kakor se je izrazila omenjena tovarišica, ker bi takšen način delal razliko v pravicah delavcev, to pa bi bilo v nasprotju z ustavnimi načeli.

Prosim, da objavite odgovor.
A. G.

KAKO REŠUJEMO STANOVANJSKO VPRAŠANJE

Cinkarna dodeljuje delavcem stanovanja po pravilniku o dodeljevanju stanovanj, ki ga je sprejel centralni delavski svet 30. januarja 1962. Pravilnik je bil sprejet v času, ko je bilo podjetje v hitrem razvoju in smo potrebovali mnogo visokokvalificiranih strokovnih delavcev. Ta zahteva se odraža v 3. členu pravilnika, ki pri dodeljevanju stanovanj daje prednost visokokvalificiranim strokovnim delavcem in v »merilih« za sestavo prioritete liste, kjer je pri določanju vrstnega reda težišče na tako imenovanih kadrovskih pogojih. Socialni kriteriji so potisnjeni v ozadje. Enako prednost kot visokokvalificirani kadri imajo tudi udeleženci NOB do 8. septembra 1943.

Po merilih za sestavo prioritete liste jo je stanovanjska komisija leta 1962 pripravila, delavski svet pa je sprejel prioriteto listo, ki je s poznejšimi rešitvami pritožb zajemala 157 upravičencev do stanovanja. Letem po vrstnem redu se vedno dodeljuje stanovanjska komisija takoimenovana popolna stanovanja. Po šestih letih je s te prioritete liste ostalo nerešenih še trinajst upravičencev. Razen visokokvalificiranih strokovnih delavcev, ki jim dodeljuje stanovanje upravni odbor na predlog glavnega direktorja, borbem in upravičencem s prioritete liste, ni stanovanjska komisija od leta 1958 dodelila nikomur popolnega stanovanja, ker ga po pravilih ne sme dodeliti.

Stanovanjska komisija pa razpola s tako imenovanimi zasilnimi stanovanji, ki jih dodeljuje delavcem, ki so v Cinkarni zaposleni neprekinjeno najmanj pet let in žive v najkriticnejših stanovanjskih pogojih. Taka zasilna stanovanja so v cinkarni-

ških provizorijih in včasih tudi drugje, če jih izprazni delavec, ki se preseli v drugo stanovanje. Vendar komisija tudi tako zasilno stanovanje najprej ponudi upravičencem s prioritete liste. Prošenj delavcev, ki v Cinkarni še niso zaposlenih neprekinjeno pet let, komisija ne obravnava, ampak jih referent za družbeni standard sprejema le zaradi evidentiranja bodočih potreb. V Cinkarno ne more biti sprejet nov delavec, če ne izjavi, da ima stanovanjske razmere urejene in sprejme na znanje, da najmanj pet let ne more dobiti stanovanja.

Na prioritetni listi iz leta 1962, ki še vedno velja, ni nobenega upravičenca, ki ima manj kot dvanajst let neprekinjenega delovnega staža v Cinkarni. V natečaju za uvrstitev na to prioriteto listo so bili sprejeti leta 1961 le tisti prosilci, ki so do 1. avgusta 1961 dopolnili pet let neprekinjenega delovnega staža v Cinkarni.

Tovariš, ki je poslal »Cinkarnarju« pismo z naslovom: »Kako se rešuje stanovanjsko vprašanje?« ima letos enajst let delovnega staža. Do avgusta 1961,

torej še ni imel pet let delovnega staža in ni mogel biti zajet v prioriteto listo. Nihče od onih, ki tedaj še niso imeli pet let ali pa ki so pozneje vložili prošnje, še ni dobil stanovanja in mu ga stanovanjska komisija ne more dodeliti, razen kot je že rečeno, v najnujnejših primerih zasilno stanovanje ali pa če ga rešuje upravni odbor kot visokokvalificiranega strokovnega delavca.

Približno taka tolmačenja daje vsem strankam referentka za družbeni standard tovarišica Kristina MITROVIĆ, ki se oglašajo glede stanovanjskih zadev. Menim, da prizadeti tovariši tako tolmačenja le enostansko interpretira. Določila pravilnika o dodeljevanju stanovanj nimajo tendence zapostavljati delavcev, ampak omogočiti podjetju zaposlovanje takrat prepotrebni novih strokovnih kadrov.

(Nadaljevanje na 9. strani)

GLOBUS

Svetovna poraba bakra, svinca in cinka se procentualno hitreje veča kot produkcija. Predvidena svetovna potreba do leta 2000 presega sedaj znane svetovne zaloge približno za dvakrat. Lahko pričakujemo, da se bodo sedanji presežki na svetovnem trgu v doglednem času spremenili v velik primanjkljaj. Zaradi tega si številne inozemske organizacije uspešno prizadevajo, da odkrivajo in izrabljajo vedno nova rudišča za svojo industrijo.

V letih 1956 do 1965 je bila svetovna proizvodnja povečana za 44,7%, poraba pa za 54,1%.

V Franciji so proizvodnjo litopona povečali od 35350 t (1965), 36700 t (1966) na 38500 t v preteklem letu. V prvem četrtletju 1968 je znašala proizvodnja 9426 t.

V Jugoslaviji je bila proizvodnja kemičnih proizvodov v letu 1967 povečana za 15%. Največji porast sta dosegli proizvodnji umetnih gnojil (+9,8%) in žveplene kisline (+9,2%).

RAZPIS

Kadrovska komisija CINKARNA - CELJE, metalurško kemična industrija, Celje razpisuje za šolsko leto 1968-69

tri štipendije za študij

NA EKONOMSKI FAKULTETI - 3. oziroma 4. letnik

Prosilci za štipendije morajo poleg prošnje priložiti še: življenjepis, frekventacijsko potrdilo s potrdilom o opravljenih izpiti in izjavo, da ne prejema štipendije drugje.

Pri podeljevanju štipendij bodo imeli prednost slušatelji višjega letnika.

Prošnje sprejema Center za strokovno izobraževanje delavcev Cinkarne Celje do vključno 15. decembra 1968

Nesreče pri delu - Nesreče pri delu - Nesreče pri delu - Nesreče pri delu - Nesreče pri delu

V MESECU SEPTEMBRU SE JE POVEČALO ŠTEVILO POŠKODBE V PRIMERJAVI S POPREČJEM PRETEKLEGA LETA ZA OKOLI 33,5 %, ŠTEVILO IZGUBLJENIH DNI PA JE ZA 6,8 % MANJŠE. OPAŽAMO PA NARAŠČANJE LAHKIH POŠKODB, KI NE TERJAJO DALJŠEGA STALEŽA (OD 4 DO 6 DND).

Primerjava doseženih rezultatov ov:

	September 1968	Avgust 1968	Poprečje 1967
Poprečno število zaposlenih	2061	2093	2140
Število poškodb pri delu	25	20	18,7
Število izgubljenih dni	315	443	328
Število poškodb na 100 zaposlenih	14,6	11,6	10,5
Poprečno število izgubljenih dni na 1 poškodbo	12,6	22,1	18,1
Poprečno število izgubljenih dni na 1 zaposlenega	1,83	2,54	1,9
Število poškodb na službenih potovanjih	—	2	—
Število poškodb na poti	2	2	1,9
Število izgubljenih dni	48	82	77
Skupaj izgubljenih dni	343	535	415
Skupaj vseh poškodb	27	24	20,6

Primerjava rezultatov doseženih v posameznih delovnih enotah s poprečjem prvega polletja in s poprečjem leta 1967.

	Število izgubljenih dni na 1 poškodbo			Število poškodb na 100 zaposlenih		
	avgust 1968	I. pol-letje 1968	poprečje 1967	avgust 1968	I. pol-letje 1968	poprečje 1967
Metalurgija	18,—	24,—	16,4	10,4	24,8	19,3
Predelevalni obrati	26,8	21,5	14,2	8,8	16,2	11,8
Kemija I., III.	5,—	10,3	13,9	7,—	44,1	17,7
Kemija II.	—	5,6	—	—	9,—	—
Vzdrževalni obrati	23,2	12,6	10,2	13,—	21,8	16,8
Uprava in ostalo	6,1	3,1	2,8	25,—	16,4	25,4
Skupaj:	14,6	12,3	10,5	12,6	23,5	18,1

Ko primerjamo rezultate, dosežene v mesecu septembru, z rezultati poprečja preteklega leta, ugotavljamo, da je delovna enota metalurgija prvič v tem letu dosegla občutno zmanjšanje števila izgubljenih dni na eno poškodbo. To pomeni, da resnost poškodb pada. Število poškodb na 100 zaposlenih pa je za 9,8 % večje od poprečja preteklega leta, vendar za 25 % manjše od poprečja prvega polletja tega leta.

V delovni enoti predelovalni obrati pa je število poškodb na 100 zaposlenih za 89 % večje od poprečja preteklega leta, v primerjavi s prvim polletjem pa je večje za 24,6 %. Resnost poškodb pa se je zmanjšala pod poprečje preteklega leta.

V delovni enoti vzdrževalni obrati je opaziti močno naraščanje števila poškodb lažjega značaja. Tendenco naraščanja poškodb pri delavcih s tako dobro kvalifikacijsko strukturo je zaskrbljujoča. Od sedmih poškodb v tej delovni enoti je imel samo strojni obrat šest poškodb, kar priča o zelo malomarnem odnosu do varnostnih ukrepov.

V delovni enoti uprava in ostalo pa je opaziti naraščanje števila poškodb in tudi izgubljenih dni, bodisi, da gre za primerjavo s preteklim letom, ali s prvim polletjem tega leta. V tej ekonomski enoti prispevata k poslabšanju stanja predvsem transportni oddelek in skladišča.

Pri delu so se poškodovali

V TOPILNICI

Franjo VALENTIČ se je opekel po stopalu, ko je prediral predlež, v katerem je bil ostanek tekočega cinka.

Nikola BRLOŽANOVIC je odstranjeval predleže iz pečnih oken, pri čemer mu je ostanek tekočega cinka brizgnil v čevlje, ter ga opekel po stopalu.

Marjan SRBIČ je odstranjeval

predleže iz pečnih oken. Ker je enega od predležev nagnil preveč na sebe, se mu je ostanek tekočega cinka zilil po roki in ga opekel.

Franc URŠIČ se je opekel s tekočim cinkom po nartu desne noge, ko je odstranjeval predleže iz pečnih oken.

Jože KOVACEC je z lopato pobiral retortne črepinje. Ko je z lopato porival črepinje po tleh, je zadel ob rob plošče ter se pri tem udaril z ročajem v prsa.

Franc MARTINŠEK se je opekel po dlani desne roke, ko je prediral vertikalne kanale na sedmi peči; ni pa uporabljal predpisanih zaščitnih rokavic.

Franc RUŽIČ je stresal iz vedra ilovico ter se je pri tem udaril po prstu.

V RAFINACIJI

Adolf KOLAR se je pri ulivanju cinka iz votline v rafinacijsko peč opekel po stopalu.

Martin ZORKO je prenašal vroče plošče zlitine, težke dvajset kilogramov. Ko je eno izmed njih stisnil k sebi, ga je opekla po trebuhu, pri tem pa je ploščo spustil iz rok. Plošča mu je padla na palec desne noge.

V VALJARNI

Rudi ROJC je pri valjanju cinka zadel s palcem leve roke ob ročico za dviganje mize, pri tem si je zvil palec.

Stefan MARCIUŠ je dvigal paket pločevine na mizo. Klešče so mu spodrsnile in ponesrečenec je udaril z roko po paketu.

Ostri robovi so mu porezali levo roko.

Radomir JOVANOVIČ je v odsotnosti prvega valjača samovoljno stopil k valjarniški progi ter poiskoval valjati odpadno pločevino, ki jo je pobral s tal. Zaradi nespretnosti je dobil med valje tudi roko, zaščiteno z usnjeno rokavico. Stisnilo mu je prste leve roke.

Jože CVELFER je udaril z roko po vodilu na mizi od škarij, ko je rezal pločevino. Poškodoval si je prst desne roke.

Alojz GERČAR je nesel zaboj s steklenicami kisle vode. Ko je postavil zaboj na tla, je izgubil ravnotežje in udaril z levo roko po zaboju, pri čemer si je zlomil kazalec na levi roki.

V SUPERFOSFATU

Jože ZUPANC je potiskal železniški vagon, pri tem mu je na spolzki rampi spodrsnilo. Pri padcu si je poškodoval levo stran prsnega koša.

V ELEKTRO DELAVNICI

Svetozar MILJEVIČ je vrtal luknje v objemke na vrtnem stroju, ki nima primoža. Pri vrtanju je sveder zasakal objemko, ki ga je udarila po levi roki ter mu jo poškodovala.

V MEHANIČNI DELAVNICI

Zvone KOBOLA je dobil v oko tujek, ko je pregledoval zvar na parnem kotlu.

Valter LEBEN se je udaril s kladivom po kazalcu leve roke, ko je izbijal svornik iz galove verige.

Jože KORES — pri delu z veržnim dvigalom je le-to nenadoma popustilo, pri tem je breme ponesrečencu stisnilo prste leve noge.

Andrej GOMBAC je pozabil aretirati predleže stružnice, na kateri je ročno rezal navoj. Ko se je s telesom naslonil na stiskalo, je vklopil amerikaner. Pri tem mu je zgrabilo levo roko med sani in amerikaner ter mu poškodovalo prste.

Vlado KVEDER je varil kotel. Ker zaradi pomanjkanja prostora ni mogel uporabljati varilnega ščitnika, je uporabljal samo steklo, zaradi česar je dobil lažje opeklino po obrazu in po očeh.

Vekoslav NAPRET je zabijal puše. Pri tem je zlomil ročaj kladiva. Kladivo je padlo ponesrečencu na prst leve roke ter mu ga poškodovalo.

V TRANSPORTU

Anton HERCOGU je pri razkladanju trdega cinka padel kos le-tega na gleženj leve noge ter mu jo poškodoval.

Vlado PEČOVNIK je zapeljal s fosfati naloženo samokolnico na premično razkladalno brv. Pri tem je kolo samokolnice udarilo v rob brvi ter jo zbil na tla. Ponesrečenec je s samokolnico padel iz vagona ter si pri tem poškodoval desno nogo v stopalu.

(Nadaljevanje na 9. strani)

KOMPAS CELJE - KOMPAS CELJE - KOMPAS CELJE

IZREDNA PRILOŽNOST

Za praznik republike, 29. novembra 1968 vam Kompas Celje nudi izlete po reklamnih cenah

TRST-BENETKE (dvodnevni izlet — odhod 30. novembra 1968); cena 140 N-din.

GARDSKO JEZERO (tridnevni izlet z ogledom Verone — odhod 29. novembra), cena 220 N-din.

SALZBURG — (tridnevni izlet za ljubitelje glasbe — odhod 30. novembra 1968), cena 390 N-din.

BENETKE IN SAN MARINO (tridnevni izlet, odhod 29. novembra 1968), cena 240 N-din.

V petek, dne 29. novembra in v soboto, dne 30. novembra organiziramo enodnevne izlete v Trst, cena 45 N-din, Trbiž, cena 45 N-din, Celovec, cena 42 N-din in Gradec, cena 38 N-din.

Izkoristite nadvse ugodno priložnost, ki vam jo nudimo v času vaših prostih dni.

Vse podrobnejše informacije dobite v naši poslovalnici na Tomšičevem trgu, tel. 23-50.

PRIJAVITE SE TAKOJ!

KOMPAS CELJE

Šahovsko prvenstvo Cinkarne

Kakor vsako leto, tako je bilo tudi letos organizirano sindikalno šahovsko prvenstvo Cinkarne za obdobje 1968-69. Pravico do nastopa so imeli vsi člani kolektiva, ki so se prijaviili do 3. oktobra 1968. Razpis je bil objavljen na oglasnih deskah Cinkarne.

Prvenstvo je bilo dne 4., 5. in 6. oktobra 1968 v počitniškem domu Sladka gora.

Na prvenstvu je sodelovalo deset članov, od teh je eden med tekmovalcem odstopil. Več članov, ki so bili prijavljeni pa je zaradi objektivnih vzrokov nastop odpovedalo, tako, da je letos sodelovalo manj tekmovalcev, kot prejšnja leta. Kljub temu pa je bilo prvenstvo zelo pestro in polno presenečenj. Prvenstva se je udeležil tudi častni član šahovske sekcije Cinkarne tovariš inž. Marjanovič.

Rezultati tekmovalstva so naslednji (številke v oklepaju pomenijo: število zmaganih, neodločenih in izgubljenih partij; število točk ter odstotek): 1. Mirko MEŽNAR (5, 3, 0, 6,5 81,2); 2. inž. Iskren PIPUŠ (6, 1, 1, 6,5, 81,2); 3. inž. Vojo RUŽIČ (4, 3, 1, 5,5, 68,7); 4. Miodrag LAZIČ (5, 1, 2, 5,5, 68,7); 5. Stevo JOVANOVIČ (4, 0, 4, 4, 50); Jože ŠNAJDER (3, 1, 3, 3,5, 43,7); Jože JANČIČ (2, 1, 5, 2,5, 31,2); inž. MARJANOVIČ (0, 2, 6, 1, 12,5) in Leopold ŠMON (1, 0, 7, 1, 12,5).

Po končanem tekmovalstvu so bile razdeljene praktične nagrade.

M. Mežnar

KAKO REŠUJEMO STANOVANJSKA VPRAŠANJA

(Nadaljevanje s 7. strani)

V te namene je bil pred leti odobren Cinkarni kredit iz republiškega stanovanjskega sklada. Cinkarna je na primer v letih 1966 in 1967 razpolagala s 65 stanovanji, in sicer z 22 novimi, 24 izpraznjenimi in devetnajstimi izpraznjenimi zasilnimi. Od teh 65 stanovanj jih je bilo razdeljenih šestnajst po prioritetni listi, šestnajst strokovnim kadrom, ostala stanovanja so bila kot zasilna, razdeljena po socialnih osnovah, šest pa je bilo zamenjav.

Skoraj vsaki stranki referentka pojasnjuje tudi naše stanovanjske potrebe in piče možnosti za njihovo rešitev. Stanje s 1. januarjem 1968 je bilo tako: vloženih je 173 prošenj za sta-

NESREČE PRI DELU

(Nadaljevanje z 8. strani)

V SKLADIŠČU

Alojz UTRANKER je padel s kolesa, ko se je peljal z odpremicami v prodajni oddelek. Pri padcu se je udaril v desno ramo in v nogo.

NA POTI NA DELO STA SE POŠKODOVALA

Franc KOSU se je poškodoval po glavi pri padcu z motorja, ko mu je pri prehitevanju kole-

sar zaprl pot. Ponesrečenec se je peljal na delo.

Anton DIMEC si je poškodoval palec leve roke pri padcu s kolesa, ko se je peljal na delo od doma do železniške postaje Krapina.

**Dopisujte
v naš list!**

novanje, od teh je prosilcev z nad dvajset let zaposlitve devet, od šestnajst do dvajset let zaposlitve 22, od enajst do petnajst let zaposlitve 26, od šest do deset let zaposlitve 58 in do pet let zaposlitve 58. Če prosilce razvrstimo po nujnosti rešitve njihovega stanovanjskega problema vidimo, da jih 24 živi v nevdržnih stanovanjskih razmerah, v 57 primerih je rešitev

nujna, v 43 primerih se rešitev lahko odloži za nekaj let, v 49 primerih gre za delavce, ki stanujejo v primernih stanovanjih, a prosijo drugo stanovanje iz različnih utemeljenih razlogov.

Referentka običajno prikaže stranki tudi kako smo reševali stanovanjske probleme za nekaj let nazaj in tudi perspektive reševanja stanovanjskih problemov v prihodnjih letih.

PREGLED REŠEVANJA STANOVANJSKIH VPRAŠANJ OD LETA 1962 DO 1967

Leto	Dodelitev stanovanj		Dodelitev posojil		SKUPAJ
	novih	izpraznjenih	kolektivna gradnja	individualna gradnja	
1962	33	44	18	21	116
1963	10	16	27	18	71
1964	37	27	18	24	106
1965	10	18	24	18	70
1966	2	12	22	11	47
1967	20	31	7	13	71
Skupaj:	112	148	116	105	481

NOVA UPORIZITEV V CELJSKEM GLEDALIŠČU

Niccolò Machiavelli: **MANDRAGOLA**

Režija: Balbina Battelino-Baranovičeva, scena: Sveta Jovanovič, kostumi: Milena Kumarjeva, prevodi: Ciril Kosmač, lektor: Majda Križajeva. Nastopajo: Miro Podjed (debut), Marko Simčič (debut), Pavle Jeršin, Bruno Vodopivec, Branko Grubar, Nada Božičeva, Jana Šmidova in Mija Mencejeva.

MANDRAGOLA predstavlja v dramskem snovanju renesanse važno prelomnico. Nastala je okoli leta 1520, napisal pa jo je italijanski državnik in zgodovinar Niccolò Machiavelli, znan po svojem moralno-političnem filozofskem traktatu »Vladar« (Il Principe). Porajajoča se buržoazija je to delo osvojila in prilagodila svoji praksi, stremenje po absolutističnem monarhu, ki je za Machiavellija pomenil drugačno načelo, ji je pomenilo samo utrjevanje svojih pozicij.

Machiavelli je v razgibanih in nevarnih časih, ko so okrog Italije nastajale močne nacionalne države, videl rešitev edinole v močni vladarski osebnosti, ki bi bila hkrati porok za moralno trdnost družbe, ki se je izgubljala v pokvarjenosti.

Machiavelli pa se je ukvarjal tudi s pisanjem komedij, zanje se v svojih prologih nenehno opravičuje, kakor da bi jih imel za postransko delo. Tudi v komedijah je ostal veren

resničnemu upodabljanju življenja. Čeprav veren častilec antike, se ni zgledoval v šolskem posnemanju, marveč je postavljaj na oder resnične dogodke.

»Mandragola« je še danes ena največjih komedij renesanse; Molière, Goldoni, Beaumarchaise, Gogolj so črpali iz nje. »Mandragola« je prva moderna komedija značajev. Peter Timotej je predhodnik Molierovega Tartuffa.

Tako kakor »Vladarja«, so tudi »Mandragolo« izkrivljali. V njej so videli le avtorjevo k lascivnosti težečo zgodbo boccaccievskega kova. Kdor bi Mandragolo gledal le tako, bi bil prikrajšan za avtentičnost dogajanja. MANDRAGOLA predstavlja podobo Italije takratnega časa, v njej je avtor neusmiljeni kritik svojega časa in družbe. Zgodovinarji vidijo v Lucrezii, ki jo prevarajo in onečastijo, celó alegorični prikaz same Italije, ki si potem, ko spozna prevaro, radovoljno natakne jarel in se tako maščuje.

Po dveh dramah, ki sta odprli letošnjo sezono v celjskem gledališču in pomenita angažirano gledališče, nadaljujeta naslednji dve komediji sproščujočo smer. Po klasični MANDRAGOLI bo sledila še GENERACIJA, delo ameriškega avtorja Williama Goodharta.

Repertoarni vrh sezone bo v MALOMEŠČA-NIH Maksima Gorkega.

Bližnje perspektive za gradnjo stanovanj niso dobre. Ze letos ni bilo denarja za posojila za gradnjo stanovanj. Letos je podjetju uspelo dobiti bančni kredit za gradnjo dvajsetih stanovanj, pri čemer so angažirana vsa prosta sredstva štiriodstotnega stanovanjskega sklada in sklada skupne porabe do 30. julija 1970. Tudi v letu 1969 ne bo denarja za posojila za stanovanjsko izgradnjo. Prihodnji nakup vsaj dvajsetih stanovanj bo mogoč v najboljšem primeru šele leta 1971. Tako predvidevamo, da bomo v letu 1969 razpolagali z dvajsetimi novimi in tremi izpraznjenimi stanovanji. Rešiti bo treba še trinajst ostalih upravičencev s prioritete liste. Za razdelitev drugih deset stanovanj med okoli 150 prosilcev, ki imajo nad pet let delovnega staža, pa bo morala komisija pripraviti novo prioriteto listo. Sedanji pravilnik o dodeljevanju stanovanj je zastarel in bo treba pripraviti novega. Pri določanju osnovnih načel novega pravilnika bomo morali sodelovati vsi, predvsem pa naša sindikalna organizacija, da bodo res pravilno upoštevani interesi naše delovne skupnosti.

Ivo Svetličič

Vloga spremljanja stroškov

(Nadaljevanje)

Če pa izhajamo iz investicijske politike z upoštevanjem dinamičnega razvoja industrijske tehnologije in majhne proizvodne prilagodljivosti proizvodnih naprav, moramo upoštevati tudi ekonomsko amortizacijo, ki jo v zadnjem času pozna tudi naša zakonodaja. To pa pomeni, da amortizacija angažiranega kapitala ni več čista funkcija časa, temveč čedalje bolj funkcija rentabilnosti časovne tehnološke prednosti. Amortizacija postaja tako sestavni del poslovne politike obračanja investicijskega kapitala. Čim večji del presežka vrednosti, ki ga omogoča tehnološka prednost investicije, bomo uporabili za odpis angažiranega kapitala, tem več in tem prej bomo ta kapital sprostil za nove investicijske naložbe, ki nam bodo s svojo tehnološko prednostjo omogočile še večje formiranje presežka vrednosti. Iz tega stališča analizirana funkcija amortizacije pa jasno kaže, da je višina odpisa odvisna predvsem od realiziranega presežka vrednosti (s prodajo ustvarjenega dobička), iz česar izhajajo, da je ta strošek potrebno pokrivati iz dosežene razlike med prodajno ceno in variabilnimi stroški proizvodnje.

Nekoliko drugačna je problematika stroškov raznih režijskih služb. Res je sicer, da je vsaj del teh služb zaradi neposredne proizvodnje, vendar je tudi res, da se pri visoki stopnji industrijske proizvodnje obseg teh služb ne spreminja vzporedno s spremembami v obsegu proizvodnje. Naloga vseh režijskih služb pa je organizirati in plasirati tako proizvodnjo, kakršno trg potrebuje. Realnost ugotovljenega poslovnega uspeha v določenem poslovnem obdobju bo torej večja, če stroške vseh teh služb pokrivamo neposredno iz presežka vrednosti realiziranih proizvodov, tem bolj, ker povečanje zaloga blaga in nedokončane proizvodnje lahko nastaja tudi zaradi nekurantnosti ali napačno pričetega proizvodnega procesa. Razumljivo je, da taka zgrešena proizvodnja ne sme biti obremenjena še z zneski za slabo delo odgovornih služb. Službe so lahko plačane samo iz dobrega dela, ki ga je trg tudi priznal. Poleg tega pa direktno pokrivanje takih režijskih stroškov iz doseženega finančnega rezultata povečuje likvidnost podjetja in zmanjšuje riziko aktiviranja izgube v zalogah.

Primerne je torej vrednotiti zaloge samo z variabilnimi stroški, vse druge stroške pa je treba pokrivati neposredno iz realizacije.

Struktura stroškov zalog nedovršene proizvodnje, polizdelkov in gotovih proizvodov bi tako vsebovala naslednje elemente:

- direkten izdelavni material,
- specifični pomožni material,
- specifična energija,
- izdelavni osebni dohodki v višini kalkulativnih startnih osnov,
- variabilni režijski stroški.

Če prištejemo še stroške, ki jih sicer pokrivamo iz presežka vrednosti realiziranih proizvodov, vedno lahko ugotovimo polno lastno ceno prodanih proizvodov.

Iz predlagane kalkulacijske strukture je razvidno, da se kot element pojavljajo tudi osebni dohodki. Nekateri zagovorniki dohodkovnega sistema smatrajo, da osebni dohodek ne more biti element stroškov iz razloga, ker to ni v skladu z dohodkovnim sistemom. Morali bi upoštevati dvojno funkcijo združenih proizvajalcev v samoupravnem sistemu. V prvi funkciji dosega delavec proizvodnjo s svojim neposrednim delom. Vrednost dela je določena z vrednostjo delovne sile, ki je definirana s stroški, potrebnimi za reprodukcijo delovne sile. Stroški za reprodukcijo delovne sile niso fiksna kategorija, ampak so odvisni od navad in standarda prebivalstva. Delo torej ima svojo ceno, svojo vrednost. Delo pa ima tudi svojo sposobnost ne samo reproducirati svojo vrednost, ampak ustvarjati tudi presežek vrednosti. Razpolaganje s presežkom vrednosti pa je druga funkcija združenih proizvajalcev, namreč funkcija upravljanja. To dejstvo in taka delitev osebnih dohodkov ne moti dohodkovnega sistema. Ovrednoteno delo pomeni samo

minimum dohodka, ki ga je potrebno izločiti za tiste osebne dohodke, ki zagotovijo normalno reprodukcijo delovne sile, združeni proizvajalci pa morajo kot upravljalci odločiti o razporeditvi ostanka dohodka. Če ima delo sposobnost ustvarjati ne samo vrednost, ampak tudi presežek vrednosti, ni nobenega razloga, da vrednost dela ne bi bila sestavni del vrednosti zaloga.

Če pri vrednotenju zalog ne upoštevamo vrednosti sedanjega dela pridemo v tak položaj, da je zaloga enakega proizvoda izdelanega z uporabo mehanizacije, drugače ovrednotena kot zaloga enakega proizvoda, ki je bil izdelan ročno. Če ne priznamo vrednosti sedanjega dela, potem dosledno ne bi mogli priznati niti vrednosti minulega dela, dokler ne bi bila realizirana v končni potrošnji.

Viri formiranja dohodka in spremljanja stroškov

Na formiranje dohodka vplivajo predvsem: izbira proizvodnega programa in tehnologije; tržni pogoji nabave in prodaje; velikost, kapaciteta in stopnja tehnične opremljenosti ter lokacija; instrumenti ekonomske politike; organizacija proizvodnega procesa; gospodarjenje z delovnimi sredstvi; doseganje tehnoloških normativov materiala, energije in časa; racionalnost izkoriščanja delovnega časa; kvaliteta proizvodov in uspehi pri opravljanju nalog posameznih odgovornih služb.

Vpliv izbire proizvodnega programa in tehnologije ter velikost, kapacitete itd. na dohodek je dan z osnovno investicijsko odločitvijo. Iz tega naslova je možno vplivati na velikost dohodka samo z investicijskimi na-

ložbami pri sočasnem izpolnjevanju tehnologije. Tržni pogoji so v stalni dinamiki in je v tej zvezi z dobro komercialno politiko možno vplivati na velikost dohodka.

Na razvoj proizvodnje, cen in blagovne menjave vplivajo instrumenti ekonomske politike. Pri vključevanju v mednarodno delitev dela je za uspešno komercialno politiko nujno poznavanje osnovnih instrumentov ekonomske politike posameznih držav.

Ostali elementi pa so rezultat vplivov gospodarjenja v podjetjih na višino doseženega dohodka. Za te elemente in njihove vplive na dohodek pa moramo ugotavljati, koliko so posamezne spremembe vplivale na velikost dohodka. Napredek v organizaciji mora povzročiti spremembo normativov potrošnje ali časa in se razlika da točno ugotoviti. Zlasti važno pa je spremljanje normativov potrošnje materiala in časa po proizvodih in mestih nastajanja stroškov. Odmiki od normativov so osnovna merila za ugotavljanje uspešnosti poslovanja ožjih rizičnih skupnosti.

Racionalnost izkoriščanja delovnega časa je povezana z organizacijo dela. Uspeha ni težko ugotoviti, če primerjamo čisti produktivni čas s skupnim razpoložljivim delovnim časom.

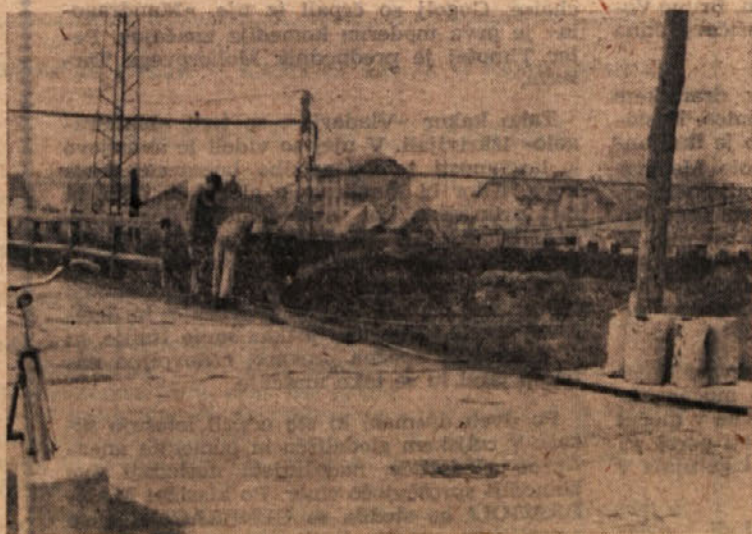
Prav tako je kvaliteta proizvodov eden izmed močnih faktorjev, ki vplivajo na dohodek. Stopnja kvalitete lahko ugotavljamo neposredno iz podatkov tehnične kontrole za posamezne faze proizvodnega procesa in končno še na podlagi evidence reklamacij na kvaliteto prodanih proizvodov. Vsako zmanjšanje kvalitete pomeni razvrednotenje ne samo tekočega, ampak tudi minulega dela in torej neposredno zmanjšanje dohodka.

Gospodarjenje z delovnimi sredstvi se kaže v večjih ali manjših stroških za vzdrževanje pri dani stopnji zaposlenosti in vpliva razlika v višini teh stroškov neposredno na velikost dohodka.

Uspehi dela posameznih odgovornih služb se kažejo predvsem v uspešni realizaciji proizvodov pri danih tržnih pogojih ter v organizaciji dela.

Ob zaključku lahko torej ugotovimo, da je potrebno spremljanje stroškov s svojo tehniko prilagoditi konkretnemu tehnološkemu procesu in organizaciji proizvodnje. Pri tem pa moramo zlasti spremljati količinske potroške ob upoštevanju ustrezne kvalitete. V določenih primerih in sčasoma čedalje bolj že same količine nadomestijo vrednosti. Stroški so tako v pretežni meri samo ovrednoteni količinski potroški.

(Nadaljevanje na 11. strani)

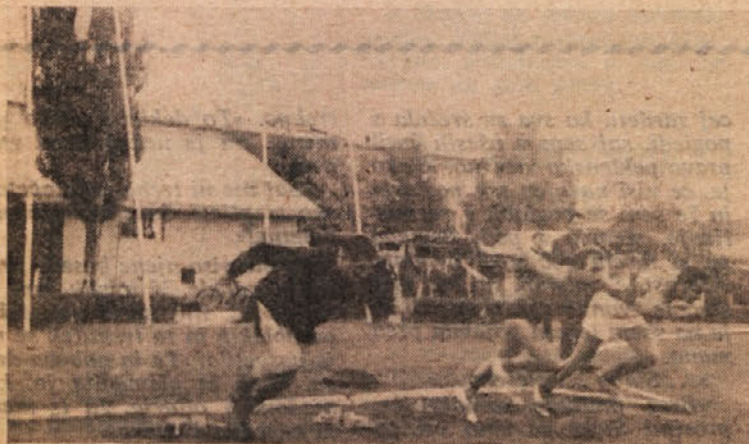
Vse kaže, da bo treba most preko Hudinje (ob kemičnem vratarju) razširiti. V petek, dne 8. novembra, je nek voznik s svojim vozilom podrl del ograje — na sliki; še isti dan je bila okvara popravljena. Toda v soboto je bil most spet nekomu preozek.

Sindikalno prvenstvo v atletiki

ATLETSKO PRVENSTVO JE BILO ORGANIZIRANO NA ATLETSKEM STADIONU AD KLADIVAR, IN SICER ZA ČLANE IN ČLANICE DO 30 LET IN ZA ČLANE IN ČLANICE NAD 30 LET.

Čas za to tekmovanje ni bil primerno izbran, saj je bil v tem času na stadionu sejem obrti in

3. Jurhar Ečo 9,65 m
Stafeta 4 × 100 m: 1. Cinkarna 48,4 sek

Start starejših članov, ki so se pomerili v teku na 60 metrov; drugi je bil Jordan Hinko (v sredini), tretji pa Jurhar Ečo (na sliki levo).

je tako oviral uspešnost tekmovanja. Člani našega kolektiva, ki so se udeležili tekmovanja, so uspešno zastopali »barve« Cinkarne. Predvsem moramo tukaj omeniti tovariša Jančiča, ki je osvojil v metu krogle prvo mesto. Od ostalih sta bila zelo vidna tovariša Hinko Jordan in Jurhar, ki sta v tekih kar presežeta, posebno tovariš Jordan v štafetnem teku 4 × 100 metrov, v katerem so še nastopali tov. Kocuvan, slovenski prvak na 100 metrov, Robida in Červan, dolgoletni reprezentant Jugoslavije na 10 km. Tukaj ne smemo pozabiti tudi tovarišice Kastelčeve, ki je v izredno slabo zastopani ženski konkurenci dosegla dobre rezultate.

REZULTATI:

TEK NA 60 METROV

Mlajši člani: 1. Kocuvan Mirko 7,1 sek

Starejši člani: 1. Kavka Marjan, Store, 8,1 sek. 2. Jordan Hinko, Cinkarna, 8,1 sek. 3. Jurhar Ečo, Cinkarna, 8,8 sek

KROGLA (6 kg)

Starejši člani: 1. Jančič Jože 10,9 m, 2. Šmon Polde 10,1 m,

Članice:

Skok v daljino: 1. Kastelic Metoda 4,71 m. Tek na 60 m: 1. Kastelic Metoda 9,1 sek.

Starejši člani so osvojili v skupnem plasmanu prvo mesto, mlajši člani pa tretje mesto. Članice: prvo mesto Cinkarna.

S. F.

Jože Jančič je v metu krogle osvojil prvo mesto; kroglo je vrgel 10,9 metra.

Vloga spremljanja stroškov

(Nadaljevanje z 10. strani)

Dobra planska kalkulacija lahko nadomesti obračunsko kalkulacijo, pri tem pa moramo ugotovljati odmike od postavljenih normativov. Važni so jasni podatki o uspehih poslovanja posameznih enot; to lahko najbolj razumljivo prikažemo z odmiki od sprejetih nalog, kar je zlasti važno za pravilno nagrajevanje za opravljene naloge, ki spadajo neposredno v področje

posameznih enot, kajti problem stimulativnega nagrajevanja lahko rešimo le na ta način, da ugotovljamo samo tisti del dohodka, na katerega so enote neposredno vplivale, torej da ugotovljamo uspešnost opravljenih danih nalog, kar nam zlasti učinkovito omogoča uporaba »Direct Costing« metode pri obračunu stroškov.

-m-

Sindikalno prvenstvo v rokometu

OBCINSKI SINDIKALNI SVET JE ORGANIZIRAL OBCINSKO PRVENSTVO V ROKOMETU. TEGA TEKMOVANJA SE JE UDELEŽILA TUDI CINKARNA. PRVENSTVO SE JE ZAČELO V MESECU SEPTEMBRU IN JE TRAJALO DO KONCA TEGA MESECA.

Naš nastop v tem tekmovanju je bil zelo uspešen. Nastopili smo predvsem z mladimi igralci, ki so nekoč aktivno igrali rokomet. Nekatere tekme smo igrali zelo dobro, druge pa pod povprečjem. Dobro so igrali Mirnik, Leskóvšek, Žekar in tudi Pohole je od časa do časa igral dopadljivo. Predvsem pa moramo pohvaliti Nikoliča, ki je vse tekme igral zelo požrtvo-

Tudi to pot je Pohole dobro igral

Rezultati posameznih kol:

1. Cinkarna : Kovinotehna 5:3
2. Cinkarna : Železnica 22:17
3. Cinkarna : EMO 17:24
4. Cinkarna : Prosveta 19:27
5. Cinkarna : Štore 15:12
6. Cinkarna : Libela 19:18
7. Cinkarna : Ingrad 14:21
8. Cinkarna : Klima 5:0

Cinkarna je osvojila 10 točk in četrto mesto. Moštvo kovinotehne je tekmo predalo, ekipa Klime pa sploh ni prišla na igrišče.

F. Šmeč

Robida je skušal poyečati rezultat

Čiščenje izdelkov iz umetnih mas

IZDELKI IZ UMETNEGA USNJA — SKAJA

Cistimo jih po navodilih, ki jih dobimo v trgovini ob nakupu. Skaj in drugo plastiko lahko po potrebi očistimo z vlažno krpo ali umijemo z blago raztopino detergenta, splaknemo in zbrišemo. Pri čiščenju ne smemo drgniti, ker je površina skaja občutljiva.

LAKIRANO USNJE

Cistimo ga z mehko krpicco ali z vato. Občasno ga namažemo z nevtralno pasto ali s specialno kremo za lak.

Svileno podlogo v torbica in kovčkah očistimo s špiritom, madeže pa s čistilnimi pastami ali čistilno kašico.

CINKARNA II

Spoštovano uredništvo!

Kot prvo je lepo in prav, da vas, posebno pa osebe iz energetike pristrčno pozdravim; seveda se vam ne smem pozabiti zahvaliti za pošiljanje lista Cinkarnar.

Sami vidite, da mi je spet postalo dolgčas za vami, po ljudeh, s katerimi sem živel, se zabaval in seveda mislim, da še tudi vsaj nekoliko pomagal pri delu. Čeprav nisem bil dolgo z vami, a vidite, da mi je dosti stvari iz našega podjetja ostalo v lepem spominu.

Zelo dobro se še spominjam tistih prvih dni, ko sem prišel k vam. Mislim, da nisem bil edini, katerega je zanimalo vse kar se skriva za zidovi posameznih objektov. Tako kot bi bilo to včeraj se še sedaj spominjam nekega vetrovnega jutra, ko sem zvil tja, kjer se pravi »topilnica cinka« kot so mi to potem povedali tovariši sodelavci. Kaj pa je to, sem se vprašal? Ponehal je veter, in potem sem kot sive sence spoznal nekaj svojih kolegov, ki so z dolgimi palicami dražili divje razžarjeno peč, v kateri se topi cink. Na podoben način sem iz radovednosti spoznal še mnogo drugih procesov, ki so mi vedno pred očmi.

Če bi kdo pogledal moje oči takrat, ko sem prvič stopil v kotlarno metalurških obratov bi gotovo rekel, da so kot »pet kovačev«. »Glej, kaj pa tam tako ropota, kaj se je vendar zgodilo za tistimi zidovi, da tako gori«, sem vprašal svojega sodelavca Ivana. Ker je on isto kot jaz bil za tisto še »regrut« v podjetju, je samo skomignil z rameni in naprej strmel v orjaške parne kotle, kot nama je to potem razložil neki predpostavljani tovariš.

No, ker mislim, da v to rubriko ne spadajo stvari, ki jih pišem, bom pač moral končati. S tem pa nikar ne mislite, da kaj več ne znam povedati ali napisati o našem podjetju. Vedite, da jaz mislim na prihodnost, na tiste, ki se jim bom še oglasil s kakšno besedo. Kajne da, dragi tovariši?

Skoraj sem pozabil na moje tovariše iz energetike. Oprostite, da pišem o vas na koncu svojega pisma, a toliko vsaj imam prostora, da lahko vsaj nekaj napišem v zvezi s kurjači in drugimi v tem oddelku. Zelo bi bil vesel, če bi lahko ustno od vsakega posameznika zvedel kako mu je, a na žalost prevelika razdalja tega ne dovoli. Upam, pa da bo že prišel

dan, ko bomo zopet vsi skupaj, ko si bomo lahko pogledali v oči in uživali čar zlatega civilnega stanu, ki se na noben način ne more primerjati z dnevi, ki jih zdaj preživljam v vojaški suknji.

Torej prejmite mnogo prijateljskih in tovariških pozdravov z željo, da bi bili uspehi na vaših delovnih mestih čim boljši in zadovoljivejši.

Pozdravlja vas nekdanji sodelavec, sedaj vojak Tone Polajžar, V. P. 6734-21, Valjevo.

Ko mi je bilo dvaindvajset let, sem se vpisal v plesno šolo. Sam ne vem, zakaj sem storil ta korak. Za ples namreč nisem bil nikoli preveč navdušen; morda je temu botrovalo moje neznanje ali pa sem se že rodil kot antiplisalec. Pa sem vendarle zbral dovolj moči, da sem redno obiskoval tečaj.

Deklet je primanjkovalo. In tako je bil vedno nekdo obsojen, da je sedel ob strani, ko so drugi plesali. Zenski spol ni ravno navalil name, ker je želel plesati, jaz pa tudi nisem storil ničesar, da bi zapustil stol predčasno. Pogledi deklet so bili sicer polni usmiljenja, a niti to ni moglo omajati moje fizične neaktivnosti, ker so bila vsa vezana v pare že po prvih plesih. Najpogunnejše pa so kmalu obupale nad mojim totalnim neznanjem, ker sem bil na stopnji najbolj zelenega začetnika. In tako sem tečaj presedel. Nihče si zaradi tega ni

BREZ BESED

cej zardeti, ko sva se srečala s pogledi, saj sem v ušesih čutil pravo peklenko vročino. »Tako je, če nisi navajen teh poslov!« in že sem se poglobil v razmišljanje, strmeč v pod. Pogleda pa si nisem več upal dvigniti. »Oprostite, mislim, da ste prosti«, je zvonko zažolela, ko se je na vsem lepem pojavila pred mano.

»... Slabo ... plešem ...«
»Brez prehude samokritike, prosim! Sicer pa smo vsi začetniki, mar ne?« in že sem jo prijel okrog pasu proti svoji volji. Igral je ravno angleški valček in počasi smo se pomikali vzdolž dvorane. »Kakšna milina je držati tako čedno bitje ob svojem telesu,« sem razmišljal in ker sem se premalo posvetil manevriranju nog, sem ji stopil na nolv, lakast čevlček.

»Nisem vedel, da imate nogo še vedno na tem mestu!« sem se skušal opravičiti.

trebno. »To dekletu veliko pomeni,« mi je nekoč dejal zna-nec.

»Saj me ni treba tako očetovsko trepljati. Sem namreč polnoletna!«

Pa me viso njene besede prav nič prizadele. V mislih sem se namreč z njo sprehajal daleč po oblakih in ta trenutek se mi je posvetilo. »Ta in nobena druga. Lepa in plemenita je, kot madona z oltarja. In iz mene je naredila človeka.«

Sla sva po mesečini mestnih svetilk in povsem nevsiljivo sem jo poskušal prijeto za roko.

»Saj me ni strah,« je dahnila.

»Mene pa je,« sem rekel šepetaje (kakšna romantika!) in ji stisnil dlan. Dolgo sem razmišljal, če bi jo na cilju poljubil, a ugotovil sem, da bi bilo to za en večer preveč. Za mene namreč. Pa sem jo le povabil, da greva jutri v gledališče. Tako, da ne bo mislila, da sem neote-

MARJAN DREV

delal skrbi, ker pač ni bilo za vse dovolj deklet. Jaz nisem bil kriv!

Na mojo veliko nesrečo so prišli na zaključni večer vsi — tudi jaz. Ne vem, ali so dekleta res tako navdušena nad bombastičnimi prireditvami, dejstvo pa je, da so bile prisotne vse. In naenkrat jih je bilo za vse dovolj.

Sedel sem ob strani in razmišljal o svetu, ki me noče in noče absorbirati. To sem delal vedno, kadar sem hotel izgledati mrko. Kar naj mislijo kako mi je težko. Tako sem sedel in ko sem srepro gledal po plesalcih, sem opazil čisto v kotu čedno dekle, ki je od časa do časa obrnilo glavo proti meni.

»Gotovo je šele prišla, ker takšna dekleta dolgo ne sedijo sama,« sem razmišljal in se zazrl v pod, kot bi je ne videl. »Končno pa ni napak,« sem se spomnil in zopet pogledal proti njej. Verjetno sem moral pre-

»Ko bi vedela, da boste stopili tja, bi jo gotovo umaknila. Ste preveč težki,« mi je zabrusila.

Pa sva odplesala do konca še ta ples in ko me že ni mogla več pustiti kar tako, že zaradi mojstra ne, sva še dolgo plesala skupaj.

»Bi imeli kaj proti, če si malo oddahneva,« me je vprašala. In naenkrat sem opazil, da me vika.

»Ne!« sem se ji nasmejal in jo odpeljal v velikem stilu na moje staro mesto.

»Ste pa precej staromodnil Nekaj podobnega sem videla v zgodovinskih filmih,« je pripomnila čisto upravičeno. Res sem malo pretiraval, ko sem jo odpeljal s plesišča.

»Ne, jaz sem liberalni humanist, ki ljubi zgodovino.«

Ko sem ji pridržal plašč, da se je oblekla, sem namerno zadržal na njenem hrbtu roko nekaj trenutkov dalj kot je po-

sanec, ki mu je kultura španska vas.

»Saj ste nori! Ne, nimam nič proti vam, a kako naj prijateljicam objasnim, da ne mislim resno!«

»A, danes ...«, sem zajecljaj. »To je bil le preizkus moje sposobnosti. Sicer pa sva že tako šla malo predaleč, tole z roko mislim. Vi ste namreč preveč zakrknjen samec, da bi mi kdo verjel, da se le zabavam. Za zabavo pa tudi niste, saj niti plesati ne znate. Uničili ste mi salonar. No ja, ko bi bila pet let starejša ... nič ne rečem ...«

Ostal sem zopet sam. Samote pa sem bil tudi že tako navajen, da sploh nisem mislil na samomor. Res ne! Pa dekleta?

»Bo pa res treba počakati še nekaj let, da bodo mislila resno,« sem sklenil sam pri sebi. Na plesu pa vedno povem takoj, da nosim čevlje številko 44. Da ne bo zamere, če se slučajno srečata dva čevlja na istem mestu.

Čemu naglica

– Poslušaj, Janez, če takoj odhitiš domov, boš zasačil Marka pri svoji ženi.

– Čemu bi hitel? Kolikor ga poznam, bo še jutri zjutraj pri njej.

– Kaj? Sam naj si pripravim zajtrk? Prišel sem vendar iz službe na kosilo!

Krokarjeve težave

Pozno po polnoči je neki možakar skušal odpreti večna vrata, kar mu nikakor ni uspelo.

– Kaj pa delate, ga je vprašal miličnik.

– Mučim se, tovariš miličnik, mučim. Vidim namreč dve ključavnici, potrebujem le eno, ne morem pa najti prave.

Na napačnem mestu

Neki novo pečen voznik amater je imel skoraj na vsakem kilometru smolo, zaletel se je v drugo vozilo.

– Prekleti karamboli, se je pritoževal prijatelju – pri biljardu pa se mi nikakor ne posrečijo.

– Arzen bi radi? Pa imate recept?

– Ne. Toda imam ženino sliko.

Varnostni ukrep

Sodnik vpraša pričo: – Kaj ste ukrenili, ko ste videli, da je obtoženka vrgla porcelanasto skledo svojemu soprogu v glavo?

Priča: – Takoj sem odšel na pošto, od koder sem zaročenki poslal telegram, da razveljavljam zaroko.

Slamnati vdovec

Janez je včeraj postal slamnati vdovec. Svojo soprogo je spremljal na železniško postajo. Ko se je začel vlak premikati, je spremljevalec otožnega obraza potegnil iz suknjičevega žepa mali robček in ji mahal v slovo. Ko je vlak bil za ovinkom, je Janez ves srečen odhitel domov.

– Tako, sedaj bom zlikal hlače, prišil gumb na srajci, očistil madeže na kravatah in ko bom snel še poročni prstan, nihče ne bo vedel, da sem poročen.

Vesten človek

Neke deževne noči se je močno vinsko utrujeni mornar vračal iz pristaniškega bifeja proti ladji. »Utrujene« noge so ga slabo nosile; spotaknil se je in padel v velikansko lužo. Nezadovoljen zaradi neprijetnega položaja, kajti sam ni mogel vstati, je pričel nekaj godrnjati. Domačin je hotel neboljenemu rezevu pomagati.

– Rešite najprej žene in otroke! Jaz sem človek, ki stalno živi na morju, znam plavati, se bom že sam rešil.

Med gledališčniki

– Si videl, kako so gledalci jokali, ko sem zadnjič umiral?

– Seveda so jokali, ko pa so vedeli, da ne boš umrl.

– Pusti ga meni, mama, sama se bom pogovorila z njim!

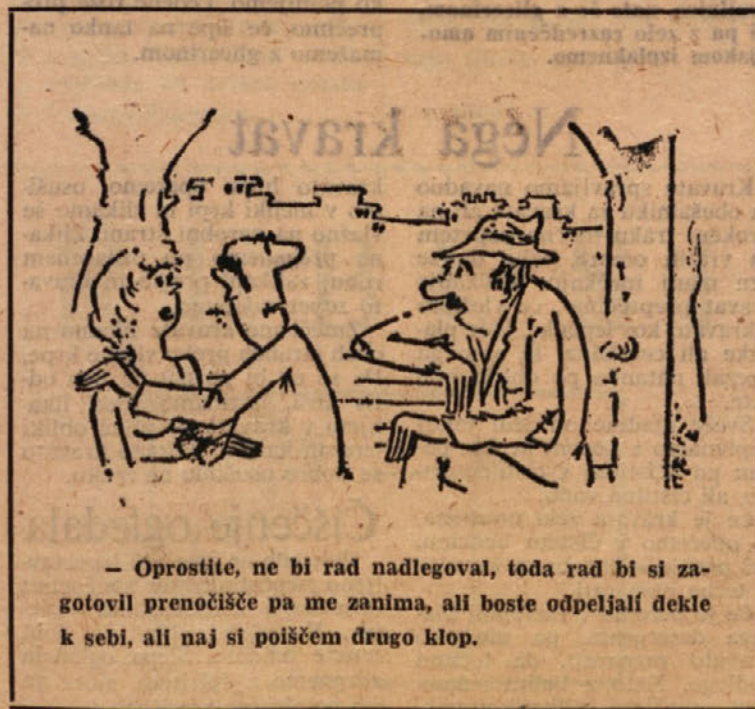
Največja želja

Neka mlada žena je vprašala svojega soproga, kaj bi si zaželela, če bi v sobo vstopila vila in bi mu obljubila, da mu bo izpolnila njegovo največjo željo.

– Lepo bi jo prosil, naj mi na suknjiču prišije gumb, ki se mi je odtrgal že pred enim mesecem.

– Veš, tista mi je povedala, da ji je ona rekla, kako ji je soseda zaupala, da tista iz sosedsnje...

– Oprostite, ne bi rad nadlegoval, toda rad bi si zagotovil prenočišče pa me zanima, ali boste odpeljali dekletko sebi, ali naj si poiščem drugo klop.

Sodobni otroci

Oče: – Kaj naj ti kupim za rojstni dan, Mihec?

Sin: – Električni vlak, toda z garancijo, da ne bom tepen, če ga pokvarim.

Na sodišču

– Tistega dne ste bili pri obtožencu.

– Da, tovariš sodnik.

– Povejte nam, kaj ste na njemu ugotovili.

– Ko sem vstopil v sobo, je obtoženi stal pri odprtem oknu. Po obrazu je bil čisto bel, usta pa je imel penasta.

– Zelo zanimivo... Kaj pa je nato naredil?

– S police je vzel britev... in se je pričel briti.

Včasih si lahko sami pomagamo

Da bi iz jedilnega pribora lahko odstranili duh po ribi, ga otreemo z limonovim sokom. Isti učinek dosežemo, če operemo pribor ali posodo z usedlino črne kave. Če dodamo usedlino kave lončnicam v razumni količini, bo rastlina hitreje rastle.

— — —

Testo, ki ga pražite na masti, bo vpilo manj maščobe, če mu dodate žličko ruma. Obenem bo postalo tudi izdatnejše in okusnejše.

— — —

Prve sveže redkvice postemmijo in izgubijo velik del C-vitamina, če jih pustimo dalj časa stati olupljene. To preprečimo, če jih poškopimo ali otreemo z limonovim sokom. Zadržale bodo lepo belo barvo in bodo še obogatene z C-vitaminom.

— — —

Če ste pustili beljak dalj časa stati, ga boste lažje stepli v sneg, če predhodno kanete vanj dve ali tri kapljice limonovega soka. Sneg bo boljše in hitreje narastel.

— — —

Manjšo sobo lahko že eden kadilec tako zadimi, da postane neprijetna za bivanje. Razen tega vpijejo dim še zavese, tapetniško blago in knjige, ki ohranjajo neprijetni zadah v prostoru. Te neprijetnosti lahko v znatni meri odpravimo, če postavimo v sobo večjo posodo z vodo, ali še bolje, če vstavimo v posodico z vodo namočeno pravo morsko spužvo, ali če med kajenjem prižgemo svečo, ki bo »požirala« dim in obenem pričarala slavnostno vzdušje.

OVIRA

- Markec, lepo daj roko tovarišu!
- Ne morem.
- Zakaj ne moreš?
- Ker imam obe v žepih.

Spravljanje obutve

Obutev spravljamo vedno na določenem prostoru. V predale ali omarice spravljamo samo očiščeno in suho obutev, natlačeno s papirjem ali vloženi napenjalci. Omarica za čevlje mora biti na suhem kraju in dobro ventilirana (lataste stene, reže za zračenje). Izhojene pete, potrpane šive in druge okvare damo takoj popraviti.

Vselej pa preglejmo obutev, preden jo odložimo prek sezone. Zimske čevlje, ki so podloženi s kožuhovalno ali klobočevinaste copate moramo prek poletja zaščititi pred molji.

Neprijeten vonj odpravimo, če čevlje redno zračimo in več

krat zbrišemo notranjost z vlažno krpo ali gobo. Vodi za navlaženje prilijemo malo kalijevega hiper mangana.

Skripanje podplatov preprečimo, če jih namažemo z vazelinskim ali lanenim oljem.

Gumijasto obutev zbrišemo znotraj s krpo in skrtučimo ali očistimo s sesalnikom. Gumo samo umijemo s čisto vodo, nato pa jo zbrišemo.

Ne smemo je namazati niti z oljem, niti z vazelinom, ker vsaka maščoba gumo razjeda.

Ušnjene podplate namažemo dvakrat na leto z lojem, vazelinskim ali parafinskim oljem, da se ne premočijo tako hitro.

Čiščenje oken

Najprej očistimo notranje in zunanje okenske okvire ter police. Navadno je les pleskan, zato ga umijemo z milnico ali detergentom in dobro obrišemo s suho krpo.

ČIŠČENJE MADEŽEV

Stare madeže od črnila operemo v raztopini cinkovega klorida in tople izplaknemo. Na belém perilu izperemo črnilni madež z vročo vodo; ki ji dodamo nekoliko soli (lahko tudi limonovega soka). Take madeže namočimo lahko tudi v surovo-pinjeno mleko in mleko večkrat menjamo, dokler madež ne izgine.

Novo madeže od črnila na bavestem bombažnem ali volnenem blagu odpravimo, če jih takoj izperemo, in sicer najprej z milnico, nato še z glicerinom, ali pa z zelo razredčenim amonijakom izplaknemo.

Nega kravat

Kravate spravljamo navadno na obealniku za kravate ali na širokem traku močno napetem na vratih omare, tako da se čim manj mečkajo. Mečkanje kravat preprečimo, če vložimo v kravato kos lepenke, trde plastike ali celuloide, ki smo ga izrezali natanko po obliki kravate.

Sveže madeže od jedi takoj popivnemo s kosom kruha, potem pa očistimo s čistilno pasto, ali čistilno vodo.

Ce je kravata zelo umazana, jo operemo v čistem bencinu. Pri pranju z bencinom kravate ni treba razparati.

Ce jo peremo v raztopini blagega detergenta, pa moramo kravato razparati, da ločimo podlogo. Nato z belim sukancem označimo zalikani pregib,

šip ne čistimo, če sije nanje sonce. Mokra steklo postane pod vplivom sončnih žarkov lisasto. Ako pa uporabljamo specialno sredstvo za čiščenje oken, se to ne zgodi. S šipe odstranimo apnene madeže s kisom, madeže od oljnatih barv s terpentinom, mušje pike s špiritom ali salmijakom; mastne madeže na motnem steklu pa tudi s špiritom.

Vodi za pomivanje šip dodamo malo špirta, zelo umazane umijemo z lahko milnico ali z detergentom. S krpo ali gobo pomivamo od zgoraj navzdol. Namesto s krpo veliko hitrejšo šipe do čistega zbrišemo z gumijastim čistilcem, jelenovo kožo ali s specialnimi čistilnimi sredstvi za čiščenje šip.

Zmrznjene šipe odtajamo s slano vodo in jih nato tudi lahko pomijemo. Ledene rože preprečimo, če šipe na tanko namažemo z glicerinom.

kravato hitro operemo, osušimo v mehki krpi in zlikamo še vlažno na narobni strani. Zlikano preganemo po označenem robu; zalikani pregib in kravato zopet zašijemo.

Zmečkane kravate likamo na obeh straneh preko vlažne krpe. Da se ne bi poznal na lieu od tist šiva, porinemo pred likanjem v kravato po njeni obliki izrezan karton. Zlikano kravato še dobro osušimo na zraku.

Čiščenje ogledala

Ogledalo ne sme biti izpostavljeno neposrednemu sončnemu obsevanju, ker sčasoma »oslepi«. Na vlažni steni pa dobi temne madeže. Slepa ogledala zdrgnemo s špiritom, sicer pa jih pomivamo kot šipe.

STRAGULA

Stragulo in podobne obloge vzdržujemo in čistimo z mlačno vodo, ki smo ji dodali nevtravno pralno sredstvo ali milo. Vroča voda je škodljiva, prav tako vsa ostra čistilna sredstva. Pri čiščenju stragule jo preveč ne zmakamo, če le zadostuje jo zbrišemo z vlažno krpo. Površini škoduje tudi vroča voda in lužina.

Za mazanje je olje nepriporočljivo.

Ravnanje z dežnikom

Z mokrega dežnika najprej dobro stresemo dežne kaplje ali sneg. Blatne madeže lahko takoj umijemo s čisto mlačno vodo.

Razpet dežnik nato postavimo na tla in posušimo. Dežnika ne sušimo obešenega na vrvi s konico navzdol, ker pri tem odteka voda v podloženi del dežnika in zastaja v žlebovih viter.

Zastajanje vode v dežniku povzroča rjavenje kovinske palice in ogrodja. Blago pa dobiva rjaste madeže. Koristno je, da ogrodje dežnika zbrišemo s suho krpo. Suhe dežnike spravljamo navadno v omaro. Dežnikov ne zvijamo tesno, ker se tako blago prehitro lomi. Zložljive dežnike hranimo v omari zravnane.

Sladkorno škrobni madeži

Pri otipu so trdi, lepljivi.

Odstranimo jih v glavnem s toplo vodo in pralnimi sredstvi. Barvne sledve odstranimo z beljenjem s kisljinami ali z belilil. Sladkor izperemo s toplo vodo.

Med izperemo z mlačno vodo.

Liker v pralnem blagu izperemo z detergentom. V nepralnem blagu ga odstranimo s špiritom.

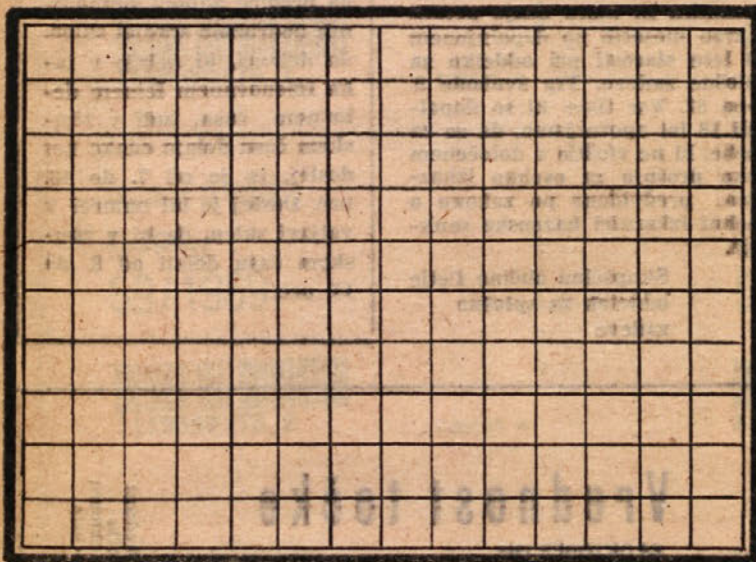
Avtomobilsko in strojna olja odstranimo z bencinom, ostanke izperemo z detergentovo raztopino.

Rdečila za ustnice čistimo z bencinom, nato še s toplim alkoholom.

Mastne madeže od kreme in mazila speremo iz pralnega blaga z detergentovo raztopino z dodatkom bencina. Iz nepralnega blaga jih odstranimo s čistilno vodico ali s čistilno pasto.

Skrita križanka

Pri skriti križanki so podani opisi s številkami, črna polja pa mora reševalec razporediti sam. Postavljena so nesimetrično in jih je v vsej križanki 36.

VODORAVNO: 1. združevanje, sestavljanje, 12. pokazati, predstaviti, 13. poklon (ljudsko), 14. prvotni prebivalci Italije, 15. Slovensko gledališče, 17. pripovedna pesnitev, 18. okrajšava za bivšo teritorialno enoto, 19. obvezno delo podložnikov v fevdalni dobi, 20. divja zver, kralj živali, 22. simbol za zlato, 23. ad acta, 24. pijača starih Slovanov, 25. opisovanje, 27. avtom. oznaka Sombora, 29. srbohrvatski kazalni zaimek, 30. nevisok, 32. zborovanje cerkvenih dostojanstvenikov za ureditev verskih vprašanj, 35. ujemanje glasov v besedah ob koncu ali tudi sredi verza (glasovna figura), 36. nakane, naklepi, 38. beograjska film. igralka (Eva), 41. začetek azbuke, 42. doba, vek, 43. žensko ime, 44. arabski žrebec.

NAVPIČNO: 1. grška črka, 2. Narodna republika, 3. prenos slik na daljavo z elektromagnetnimi valovi, 4. starogrški pisec iz Frigije, začetnik živalskih basni, 5. dedna zasnova v kromosomih, 6. znak za kem. prvino radon, 7. grška dežela, 8. splošen naziv za drevo ali grm, ki rodi južno sadje s sočnim jedrom (limone, pomaranče), 9. rimska boginja jeze, 10. mesto na Krimu, 11. hunski poglavar, 15. nočna ptica, 16. italijanski fizik in astronom (1564–1642), 21. grška pokrajina, 26. nasprotno od tja, 28. izdelovalec oken, 29. šolski red, kritika, 31. igralna karta, 33. zelenica v puščavi, 34. avtom. oznaka za Novo mesto, 37. stajčna nikačnica, 39. simbol za aluminij, 40. avtom. oznaka za Sremska Mitrovica.

BRAINSTORMING – METODE SODELOVANJA IN ISKANJA MNENJ

Založba Moderne Industrie, München je izdala knjigo »Methoden der Zusammenarbeit und Ideenfindung«, avtor Charles Clark, 215 strani, platno, 19,80 DM.

Vodilni kader v industriji, trgovini in v gospodarstvu pozna tako imenovano »negativno konferenčno razmišljanje«. Domislje in dobre ideje največkrat v kali zadušijo pripombe kakor: »teoretično je vse to sigurno zelo lepo...«, »...to bi utegnile delovati v oblačilni industriji...«, »...že trideset let delam v tej stroki...«.

Alex Osborn, direktor ene največjih reklamnih agencur na svetu, je iznašel že pred 35 leti metodo, s katero je mogoče izključiti »negativno konferenčno razmišljanje«. Imenoval jo je Brainstorming ali **MOZGANSKI VIHAR**.

Pri »konferenci idej« se poda izbrani skupini strokovnih delavcev kolikor mogoče natančno formuliran problem. Vodja konference pozove udeležence, da takoj izrazijo predloge za rešitev problema, pri čemer naj vsakdo pove, kar mu v tistem trenutku

pride na pamet. Predloge je dovoljeno povzeti, povezati ali obdelati, toda nihče jih ne sme razsojati (v smislu bolj ali manj primernih oziroma uporabnih) in še manj kritizirati. Stenograf zabeleži vse predloge in zbirka teh idej služi kot surovi material za odločitev.

Danes se je Brainstorming v praksi že tako uveljavil, da se te metode poslužujejo banke, univerze, raziskovalni inštituti, cerkve, vojska itd. Princip Aleksa Osborna o neprisljani izmenjavi idej in domislje so prevzela največja in najbolj znana ameriška podjetja, med ostalimi General Motors, Du Pont, General Electric, IBM, TWA itd.

Znano je, da vsako podjetje uspeva le v tisti smeri, v kateri mu je uspelo najti nove poti. Z Brainstorming – metodo je mogoče zajeti vse, mnogokrat tudi podzavestno bogastvo idej sodelavcev. V tej knjigi je avtor prvič povzel vse kar je vredno vedeti o »mozganskem viharju«, in to, presenetljivo uspešno metodo tolmači z mnogimi primeri iz prakse.

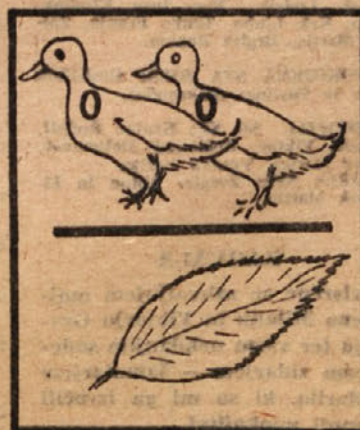
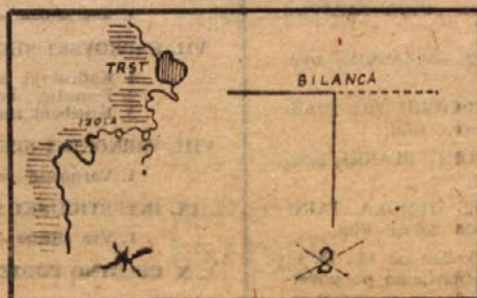
NAJSREČNEJŠI ČLOVEK

– Še eno vašo besedo bi rad slišal. Anica, pa bom naj srečnejši človek na svetu.

– Idiot!

REBUSI

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija Celje. Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Sentjarc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 39-81, interna 216. Tisk in kliseji GP »Celjski tisk« Celje

KADROVSKE VESTI

V MESECU OKTOBRU SO PRISLI V PODJETJE: Košir Emil, Koklič Martin, Potočnik Stefan, Kesnik Hubert, Stanković Nedeljko, Bratušek Ivan, Črešnar Stefan, Gračar Marija, Korošek Alojz, Mrzaj Žože, Prelič Aleksa, Zajec Milan, Korošec Marjan, Kaluža Vincenc, Pujč Milan, Lubej Albert, Určar Danica, Kelnovšek Slavko, Pašk Anton, Kralj Karel, Vžjak Stanislav, Zazljak Stanko, Kocuvan Mirko, Čebular Marjan, Bedenik Aleksander, Kačuš Dragutin, Gluhak Stjepan, Djemali Redjek, Serinšek Jože, Malič Mijo, Vešligaj Leopold, Barič Konrad, Gašček Anton, Andričan Franjo, Petrovič Nedeljko, Bračić Peter, Seša Ljubo, Bogunović Ilja, Bačko Djuro, Macura Uroš, Opačić Dušan, Klucov Peter, Raušo Stjepan, Džepina Jovan, Uka Feris, Ivic Anton, Zelič Ismet, Boljšek Alojz, Gudalović Zarko, Sojčić Cvjetan, Pogljaj Hinko, Brčić Milan, Seša Nabojša, Vračun Francisek, Oček Peter, Hren Milan, Černoša Ladislav, Belec Ludvik, Knez Ivan, Butolen Franc, Colnarič Josip, Krk Ljubo, Peč Jože, Petrovič Slobodan, Zeme Andrej, Krajšek Mirko, Turnšek Franc, Kiseljčak Suljo, Krantič Ramiz, Jurak Leopold, Kuković Branko, Breznik Ivan, Kidrič Jože, Lunker Jože, Lojen Anton, Džepina Nikola, Sušec Franc, Ggurič Stjepan, Unetič Agneza, Turnšek Sonja, Hruševac Franc.

ODSLI IZ PODJETJA: Kračun Vincenc, Potočnik Jože, Gluhak Stjepan, Ivačić Marko, Malič Mijo, Pavičić Vinko, Lončarevič Vinko, Lovrek Stanislav, Seša Ljubo, Seša Nabojša, Dolar Anton, Opačić Dušan, Bajrič Hasan, Uzman Janez, Simič Peter, Lešnik Zlatko, Bedenik Aleksander, Serdinšek Jože, Dečman Pavel, Mesič Zahdija, Soline Jakob, Tačja Franc, Rozman Ivan, Sešek Mihael, Gavrilović Dušan, Debesković Dušan, Lapadotović Jovan, Bogunović Ilja, Balasko Mijo, Omerza Anton, Koklič Martin, Pinter Anton, Vrešnjak Vilhelm, Goršak Stanko, Vučević Borivoj, Milaković Ranko, Goršek Stanislav, Gorenšek Silvester, Šimenšković Aleksander, Medved Vili, Zerak Bogomir, Kos Mirko, Rojc Rudl, Ipše Jože, Bašagić Marjan, Robič Drago, Matuš Ludvik, Knez Ivan, Kiseljčak Suljo, Krk Ljubo, Tenko Franjo, Zajber Marija, Brglez Roman.

UPOKOJENA STA BILA: Grobetnik Jelica in Pavlinec Aleksander.

POROČILI SO SE: Krajnc Rudolf, Kovačić Viktor, Koštomaj Aleksander, Slozar Marica, Vrenko Nežika.

UMRLA STA: Zveglar Anton in Lipovšek Martin.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem mojstru Milanu in Viktorju Grabarju ter vsem nekdanjim sodelavcem zidarjem — šamotarjem za darilo, ki so mi ga izročili ob moji upokojitvi.

Aleksander Pavlinec

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali v celjskih kinematografih od 15. novembra do 15. decembra 1968.

Kino Union

- Od 13. do 17. 11. »ZA DOLAR VEC«, italijanski barvni film;
 od 18. do 20. 11. »TIGER IZ SANDOKANA«, italijanski barvni film;
 od 21. do 22. 11. »SAMO MRTVE PRICE MOLČIJO«, zahodnonemški film;
 od 23. do 26. 11. »MOZ IZ CARIGRADA«, špansko-francosko-italijanski barvni film;
 od 27. do 28. 11. »SIRTAKI«, grški film;
 od 29. 11. do 4. 12. »TOBRUK«, ameriški barvni film;
 od 5. do 8. 12. »NUNA«, francoski barvni film;
 od 9. do 12. 12. »TEMPO DI ROMA«, francoski film;
 od 13. do 17. 12. »REVOLVERAS Z RDEČE REKE«, ameriški barvni film.

Kino Metropol

- Od 14. do 17. 11. »IZPOVEDUJEM SE«, ameriški film;
 od 18. do 20. 11. »NOČ LOCITVE«, francoski barvni film;
 od 21. do 24. 11. »GROFICA IZ HONG KONGA«, ameriški barvni film;
 od 25. do 26. 11. »ZIVO BLAGO«, nemški film;
 od 27. do 28. 11. »DALEC OD VIETNAMA«, francoski barvni film;
 od 29. 11. do 3. 12. »ŠERIFOV SIN«, francosko-italijanski barvni film;
 od 4. do 8. 12. »POCITNICE V KALIFORNJI«, ameriški barvni film;
 od 9. do 11. 12. »KLEOPATRA«, ameriški barvni film;
 od 12. do 15. 12. »ČUKA«, ameriški barvni film;

Kino Dom

- Od 13. do 17. 11. »KLETEV ZVESTE ZENE«, jugoslovansko-ameriški barvni film;
 od 18. do 22. 11. »KOMEDIJANTI«, ameriški barvni film;
 od 23. do 26. novembra »SARAJEVSKI ATENTAT«, jugoslovanski barvni film;
 od 27. do 29. 11. »VIVA ZAPATA«, ameriški film;
 od 30. 11. do 3. 12. »CABASKO«, ameriški film;
 od 4. do 8. 12. »DVOBOJ PRI DIABLUS«, ameriški barvni film;
 od 9. do 11. 12. »POINT BLANK«, ameriški barvni film;
 od 12. do 15. 12. »JUDOKA, TAJNI AGENT«, francoski barvni film.

Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri. Program objavljamo po podatkih Kinopodjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

Osebnizkaznice

Oddelek za splošne zadeve občine Celje obvešča vse občane, da je vsak, kdor je star več kot 18 let dolžan imeti osebno izkaznico in mora zanjo prositi v treh mesecih po dopolnjenem 18 letu starosti pri oddelku za splošne zadeve, Trg svobode 9, soba 82. Vse tiste, ki so dopolnili 18 let opozarjamo, da so za osebe, ki ne vložijo v določenem roku prošnje za osebno izkaznico, predvidene po zakonu o osebni izkaznici kazenske sankcije.

Skupščina občine Celje oddetek za splošne zadeve

DELOVNI ČAS KOT DOSLEJ

Centralni delavski svet je na predlog odbora sindikalnih podružnic sprejel sklep, da delavci, ki delajo v tako imenovanem letnem delovnem času, tudi v zimskem času delajo enako kot doslej, to je od 7. do 16. ure. Doslej je bil namreč v veljavi sklep, da bi v zimskem času delali od 8. do 17. ure.

Vrednost točke

ZA OKTOBER 1968

Vrednost točke v oktobru 1968

I. METALURSKI SEKTOR

1. Cinkovo belilo	1,26
2. Pražarna in žveplena kislina	1,24
3. Aglomeracija	1,22
4. Topilnica	1,24
5. Plinarna	1,23
6. Keramika	1,24
7. Skupne službe metalurgije	1,24
8. Rektifikacija cinka	1,25
9. Cinkov prah New Jersey	1,25
10. Nova žveplena kislina	1,25
11. Valjarna cinkove pločevine	1,28
12. Čašice	1,24
13. Zleca	1,26
14. Zlebovi	1,23
15. Skupne službe valjarne	1,27

II. KEMIJSKI SEKTOR

1. Kromov galun	1,24
2. Natrijev sulfid	1,25
3. Cinkov sulfat	1,25
4. Litopon in barjjev sulfid ter povprečje	1,26
5. Svinčevi oksidi	1,25
6. Superfosfat	1,26
7. Ultramarin	1,25
8. Modra galica	1,25
9. Modri baker	1,25
10. Zelena galica	1,25
11. Aluminijski ofset	1,24
12. Tiskarna	1,24
13. Skupne službe anorganske kemije in razvojni	1,25
14. Kemija III. Mozirje	1,25
15. Kemija II. organska kemija	1,25
16. Cinkografija in povprečje	1,25

III. VZDRŽEVALNI SEKTOR

1. Vse službe	1,25
---------------	------

IV. UPRAVA

1. Uprava in šoferji	1,23
2. Kemični laboratorij	1,23

V. KOMERCIJALNI SEKTOR

1. Komerčni sektor	1,23
2. Skladišča	1,23
3. Transportni oddelek	1,23

VI. FINANČNI SEKTOR

1. Vse službe	1,23
---------------	------

VII. KADROVSKI SEKTOR

1. Kadrovski sektor	1,23
2. Pomožne službe	1,23
3. Družbeni standard	1,23

VIII. VARNOSTNI SEKTOR

1. Varnostni sektor in gasilci	1,23
--------------------------------	------

IX. INVESTICIJSKI SEKTOR

1. Vse službe	1,23
---------------	------

X. CELOTNO PODJETJE

1,245